

Dokument s plenarne sjednice

A9-0223/2023

29.6.2023

*****I**

IZVJEŠĆE

o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Odbor za pravna pitanja

Izvjestitelj: Tiemo Wölken

Izvjestiteljica za mišljenje pridruženog odbora u skladu s člankom 57.

Poslovnika:

Ramona Strugariu, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena *podebljanim kurzivom* u lijevom stupcu. Izmjene su označene *podebljanim kurzivom* u obama stupcima. Novi tekst označen je *podebljanim kurzivom* u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se *podebljanim kurzivom*. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi *podebljanim kurzivom*, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE	52
MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE	93
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	121
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	122

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))**

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0177),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 81. stavak 2 točku (f) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0161/2022),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir obrazložena mišljenja češkog Senata i francuskog Senata podnesena u okviru Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 26. listopada 2022.¹,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za kulturu i obrazovanje,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0223/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. predlaže da se na akt upućuje kao na „Direktivu Tiema Wölkena- ... o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)”²;
 3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹Još nije objavljeno u Službenom listu.

² Tiemo Wölken i ... vodili su pregovore o aktu u ime Parlamenta i Vijeća.

Amandman 1

Prijedlog direktive Pozivanje 2.a (novo)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

***uzimajući u obzir mišljenje Europskoga
gospodarskog i socijalnog odbora,***

Amandman 2

Prijedlog direktive Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.).

(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), ***slobode okupljanja i udruživanja (članak 12.)*** te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.).

Amandman 3

Prijedlog direktive Uvodna izjava 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3a) Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se mora ostvarivati uz osjećaj dužnosti i odgovornosti, uzimajući u obzir temeljno pravo ljudi da dobiju nepristrane informacije te poštovanje temeljnog prava na zaštitu

vlastitog ugleda, zaštitu osobnih podataka i privatnosti. U slučaju sukoba između tih prava svaka strana mora imati pristup sudovima na kojima ima pravo na pošteno suđenje.

Amandman 4

Prijedlog direktive Uvodna izjava 3.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3b) U svojoj Rezoluciji od 11. studenog 2021. o jačanju demokracije te slobode i pluralizma medija u EU-u Europski parlament pozvao je Komisiju da predloži paket pravno neobvezujućih i pravno obvezujućih mjera kako bi se riješio problem sve većeg broja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja ili „SLAPP-ova” koje se odnose na novinare, nevladine organizacije, akademike i civilno društvo u Uniji. Parlament je predložio zakonodavne mjere u području građanskog i kaznenog pravosuđa, kao što su mehanizam ranog odbacivanja za zlonamjerne građanske tužbe, pravo na potpunu naknadu troškova optuženika i pravo na naknadu štete. Rezolucija od 11. studenoga 2021. sadržavala je i poziv na odgovarajuće osposobljavanje sudaca i pravosudnih djelatnika u području SLAPP-ova, poseban fond za pružanje financijske potpore žrtvama SLAPP-ova i javno dostupan registar sudskih odluka o predmetima povezanim sa SLAPP-ovima. Osim toga, Parlament je pozvao na reviziju Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća^{1a} („Uredba Bruxelles I.”) i Uredbe (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća^{1b} („Uredba Rim II”) kako bi se spriječio „klevetnički turizam” ili biranje najpovoljnijeg pravnog sustava („forum shopping”).

^{1a} Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

^{1b} Uredba (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II”) (SL L 199, 31.7.2007., str. 40.).

Amandman 5

Prijedlog direktive Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Svrha je ove Direktive **pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama** koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, **posebice novinarima i borcima** za ljudska prava, od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću **kako bi ih se odvratilo** od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”).

Izmjena

(4) Svrha je ove Direktive **donijeti minimalna pravila na razini Unije kako bi se zajamčila zaštita fizičkih ili pravnih osoba** koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, **uključujući novinare, izdavače, medijske organizacije, zviždače i borce** za ljudska prava, **kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, sindikate, umjetnike, istraživače, pripadnike akademske zajednice** od sudskih postupaka koji se protiv njih pokreću, **kao i od prijetnji, kojima je cilj odvratanje** od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”).

Amandman 6

Prijedlog direktive Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i

Izmjena

(5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i

primitku informacija, mišljenja i ideja. Ključno je da im se omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i borbi protiv dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći **učinkovito** provoditi svoje aktivnosti kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama.

primitku informacija, mišljenja i ideja. **Neovisno, profesionalno i odgovorno novinarstvo te pristup pluralističkim informacijama ključni su stupovi demokracije.** Ključno je da im se omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i borbi protiv dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći provoditi svoje aktivnosti **učinkovito i bez straha** kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama.

Amandman 7

Prijedlog direktive Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) U **borbi protiv** organiziranog kriminala, korupcije i ekstremizma ključnu ulogu imaju osobito istraživački novinari. Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera kako bi **im se** omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od **legitimnog** javnog interesa.

Izmjena

(6) U **otkrivanju i suzbijanju** organiziranog kriminala, **zlouporabe vlasti**, korupcije, **kršenja ljudskih prava** i ekstremizma ključnu ulogu imaju osobito istraživački novinari **i medijske organizacije**. Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada, **ubojstava, prijetnji, zastrašivanja** i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera **i zaštite, uključujući zaštitu njihove fizičke sigurnosti**, kako bi **se istraživačkim novinarima** omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od javnog interesa, **bez bojazni od kažnjavanja zbog potrage za istinom i informiranja javnosti**.

Amandman 8

Prijedlog direktive Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Borci za ljudska prava isto tako

Izmjena

(7) Borci za ljudska prava isto tako

imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava ili vjerske slobode. ***Drugi sudionici u javnoj raspravi, kao što su članovi akademske zajednice i istraživači, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu.***

Amandman 9

Prijedlog direktive Uvodna izjava 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša, ***rodnoj ravnopravnosti*** i vladavini prava. ***S obzirom na politike Unije u području okoliša i klime, pozornost bi trebalo posvetiti i zaštiti boraca za prava u području okoliša. Borci za ljudska prava*** trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu, ***promicati odgovornost*** i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava ili vjerske slobode.

Izmjena

(7a) Uz novinare, medijske organizacije i borce za ljudska prava, odgovarajuću zaštitu zaslužuju i sudionici u javnim raspravama, kao što su akademici, istraživači ili umjetnici. U demokratskom društvu oni bi trebali moći istraživati, podučavati, učiti, nastupati i komunicirati bez straha od odmazde. Akademici i istraživači u osnovi doprinose javnom diskursu i širenju znanja te osiguravaju da se demokratska rasprava može odvijati na temelju informacija te da se njome može boriti protiv dezinformacija.

Amandman 10

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Kako bi se potaknulo takvo okruženje, važno je zaštititi **novinare i borce za ljudska prava** od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu, nego kako bi se ušutkala javna rasprava, obično uznemiravanjem i zastrašivanjem.

Izmjena

(9) Kako bi se potaknulo takvo okruženje, važno je zaštititi **fizičke i pravne osobe** od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu, nego kako bi se ušutkala javna rasprava **i spriječilo istraživanje kršenja zakonodavstva Unije i nacionalnog zakonodavstva, uključujući korupciju i druge zlonamjerne prakse, kao i za izvješćivanje o takvim slučajevima, i to** obično uznemiravanjem i zastrašivanjem.

Amandman 11

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su pojedinci, lobiji, korporacije i državna tijela. Često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije uvijek prisutna u takvim predmetima, kada postoji, znatno povećava štetne i odvraćajuće učinke sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Izmjena

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su pojedinci, lobiji, korporacije, **javni dužnosnici, subjekti pod javnim nadzorom, političari, sudske vlasti** i državna tijela, **u pokušaju da se ušutka javnu raspravu**. Često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije uvijek prisutna u takvim predmetima, kada postoji, znatno povećava štetne i odvraćajuće učinke sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 12

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **novinara i boraca za ljudska prava** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti **novinare i borce za ljudska prava**. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvratajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Amandman 13

Prijedlog direktive Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave nacionalnih sudova.

Izmjena

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti **fizičke i pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje**. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvratajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Izmjena

(12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji **mogu biti građanski, administrativni ili kazneni ili kombinacija tih vrsta, koji** ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet **(engl. „forum shopping”)**, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. **Trajanje i vrsta postupaka, financijski pritisak i prijetnja**

kaznama predstavljaju moćna sredstva za zastrašivanje i ušutkavanje kritičara.

Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave nacionalnih sudova ***i dovode do zlouporabe njihovih resursa, što predstavlja zlouporabu pravosudnih sustava.***

Amandman 14

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od javnog interesa. To uključuje, na primjer, pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijeti sudski postupak zbog pružanja usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

Izmjena

(13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su ***izravno ili neizravno*** uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od javnog interesa. To uključuje, na primjer, ***odvjetnike, članove obitelji,*** pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijeti sudski postupak zbog ***pomaganja ili*** pružanja ***potpore ili*** usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

Amandman 15

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

(15) Direktiva se ne primjenjuje na tužbe nastale zbog odgovornosti države za djelovanja ili propuste u izvršavanju državne vlasti (acta iure imperii) te tužbe protiv službenika koji nastupaju u ime države i odgovornosti za radnje tijela vlasti, uključujući odgovornost javno

Izmjena

(15) Direktiva se ne primjenjuje na tužbe nastale zbog odgovornosti države za djelovanja ili propuste u izvršavanju državne vlasti (acta iure imperii) te tužbe protiv službenika koji nastupaju u ime države i odgovornosti za radnje tijela vlasti, uključujući odgovornost javno

imenovanih dužnosnika.

imenovanih dužnosnika, osim ako to nije predviđeno nacionalnim pravom. U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda Europske unije sudski postupci i dalje bi mogli biti obuhvaćeni područjem primjene „građanskih i trgovačkih stvari” kako je navedeno u ovoj Direktivi u slučaju da jednu od strana čini državno ili javno tijelo, ako sporne radnje ili propusti nisu izvršeni u okviru izvršavanja državnih ovlasti.

Amandman 16

Prijedlog direktive Uvodna izjava 15.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(15a) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila, čime se državama članicama omogućuje da donesu ili zadrže odredbe koje su povoljnije za osobe uključene u javno sudjelovanje, među ostalim nacionalni propis kojim se uspostavljaju učinkovitija postupovna jamstva, kao što je dvostruka kazna, pri čemu, uz potpuno poštovanje prava na pošteno suđenje, sud može ne samo dodijeliti nadoknadu troškova ili naknadu za štetu tuženiku nego i izreći kaznu koju tužitelj mora platiti državi ako je jasno da je sudski postupak koji je započeo bio zlonamjeran, neozbiljan ili u lošoj vjeri. Provedba ove Direktive ne bi smjela poslužiti kao opravdanje za nazadovanje u odnosu na razinu zaštite koja trenutačno postoji u svakoj državi članici.

Amandman 17

Prijedlog direktive Uvodna izjava 16.

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili **aktivnost** koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje novinarskih, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima.

Amandman 18

Prijedlog direktive Uvodna izjava 18.

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava, **aktivnost** ili **pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima**, koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila **temeljna i ljudska prava i slobode, kao što su** pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje novinarskih, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem **akademske i umjetničke slobode**, prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima.

Tekst koji je predložila Komisija

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu **ili ostvarivanje temeljnih prava**. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti.

Izmjena

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi **uključivati pitanja relevantna za uživanje temeljnih prava, uključujući rodnu ravnopravnost, zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja i nediskriminacije te zaštitu vladavine prava, slobodu i pluralizam medija te okoliš**. Trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu **i prava radnika**. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti.

Amandman 19

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 19.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(19a) Navodi o korupciji, prijeviri, pronevjeri, pranju novca, iznuđivanju, prisili, seksualnom uznemiravanju i rodno uvjetovanom nasilju ili drugim oblicima zastrašivanja i kriminala ili drugim oblicima kaznenog djela ili upravnog prekršaja, uključujući financijski kriminal i ekološki kriminal, predstavljaju pitanja od javnog interesa. Aktivnosti čiji je cilj zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a i načela neupletanja u demokratske procese te pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama u cilju borbe protiv dezinformacija također predstavljaju pitanja od javnog interesa.

Amandman 20

Prijedlog direktive Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija

(20) **Zlonamjerni sudski postupci** obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, **kao što su** odgađanje postupaka, stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu. Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji.

Izmjena

(20) **Neravnoteža moći između stranaka koja je karakteristična za strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja obično proizlazi iz zlouporabe gospodarske prednosti ili političkog utjecaja tužitelja protiv tuženika, zajedno s nedostatkom pravne osnove. Drugi pokazatelji zlonamjernih sudskih postupaka** obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, **a oslanjaju se na jednu ili više potpuno ili djelomično neosnovanih tužbi, te čine pretjerane zahtjeve, odgađanje postupaka, okončanje predmeta u kasnoj fazi postupaka, pokretanje više postupaka u vezi sa sličnim predmetima,** stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. **Pri utvrđivanju je li sudski postupak zlonamjerman trebalo bi uzeti u obzir i prijašnje ponašanje tužitelja, a posebno eventualnu povijest pravnog zastrašivanja.** Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu **ili doista ostvario određeno pravo.** Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji.

Amandman 21

Prijedlog direktive Uvodna izjava 20.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20a) **Očito neosnovani ili zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja postaju sve sofisticiraniji i učinkovitiji, a jedna od korištenih tehnika su višestruke**

tužbe podnesene protiv iste osobe u vezi s istim predmetom, što znači da se ista osoba mora istodobno i usporedno braniti od tih tužbi i rješavati ih, a to dovodi do nerazmjernog povećanja troškova.

Amandman 22

Prijedlog direktive Uvodna izjava 20.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20b) Jedno je od dosljednih obilježja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja neravnoteža moći između tužitelja i tuženika u smislu financijskih i pravnih resursa. Ta neravnoteža moći posebno je zabrinjavajuća ako se zlonamjerne tužbe financiraju izravno ili neizravno iz državnih proračuna te ako se kombiniraju s drugim neizravnim i izravnim državnim mjerama protiv neovisnih medijskih organizacija, neovisnog novinarstva i civilnog društva.

Amandman 23

Prijedlog direktive Uvodna izjava 20.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20c) Zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja često krše pravo tuženika na obranu priznato Poveljom, što može utjecati i na njegovo pravo na pošteno suđenje i pretpostavku nedužnosti.

Amandman 24

Prijedlog direktive Uvodna izjava 22.

(22) Trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak. Čak i ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak, trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije u druge dvije vrste situacija. Prva je situacija u kojoj *je* određen čin javnog sudjelovanja *koji se* odnosi na pitanje od javnog interesa relevantan za više država članica. *To uključuje*, na primjer, *javno sudjelovanje u događanjima* koja organiziraju institucije Unije, *kao što su* pojavljivanje na javnim saslušanjima, ili *izjave ili aktivnosti o pitanjima koja su posebno važna za više država članica*, kao što su prekogranično onečišćenje ili *navodi o pranju* novca uz moguće prekogranično sudjelovanje. Druga je situacija u kojoj bi trebalo smatrati da stvar ima prekogranične implikacije kad su tužitelj ili povezani subjekti pokrenuli paralelni ili prethodni sudski postupak protiv istih ili povezanih tuženika u drugoj državi članici. U tim se dvjema vrstama situacija uzima u obzir poseban kontekst SLAPP-ova.

(22) Trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak. Čak i ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak, trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije u druge dvije vrste situacija. Prva je situacija u kojoj *se* određen čin javnog sudjelovanja, *uključujući na internetu*, odnosi na pitanje od javnog interesa, *a* relevantan *je* za više država članica *bilo zbog prekogranične prirode ili dimenzije samog akta bilo zbog legitimnog interesa koji javnost u različitim državama članicama može imati za predmet od javnog interesa na koji se čin odnosi*. *Takve situacije uključuju*, na primjer, *činove javnog sudjelovanja, primjerice događanja* koja organiziraju institucije Unije, pojavljivanje na javnim saslušanjima, ili *distribuciju publikacija u velikim razmjerima*. *Mogle bi uključivati i izjave ili aktivnosti u vezi s pitanjima* kao što su prekogranično onečišćenje ili *optužbe za pranje* novca uz moguće prekogranično sudjelovanje. *Čin javnog sudjelovanja trebao bi se smatrati dostupnim u više od jedne države članice posebno ako se provodi na internetu, na primjer u slučaju kampanja na društvenim mrežama ili medijske pokrivenosti na internetu*. *Zbog sveprisutne prirode interneta opravdano je smatrati da su činovi javnog sudjelovanja koji su dostupni u više od jedne države članice pitanja s prekograničnim implikacijama*. *Učinak digitalnih sredstava komunikacije na pojam prekograničnih elemenata već je prepoznat u sudskoj praksi Suda Europske unije*. Druga je situacija u kojoj bi trebalo smatrati da stvar ima prekogranične implikacije kad su tužitelj ili povezani subjekti pokrenuli paralelni ili

prethodni sudski postupak protiv istih ili povezanih tuženika u drugoj državi članici. U tim se dvjema vrstama situacija uzima u obzir poseban kontekst SLAPP-ova.

Amandman 25

Prijedlog direktive Uvodna izjava 22.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(22a) Potpora bi trebala biti dostupna osobama koje su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja od trenutka kada nadležna tijela saznaju za te osobe i tijekom cijelog postupka u skladu s pravima utvrđenima u ovoj Direktivi. Potpora bi trebala biti dostupna na različite načine, među ostalim pružanjem sveobuhvatnih i neovisnih informacija i savjeta, na način koji je lako dostupan javnosti i besplatan, o dostupnim postupcima i pravnim lijekovima, o zaštiti od zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji sudskim postupcima te o pravima dotične osobe, kao i pružanjem pravne pomoći u prekograničnim građanskim postupcima, pravne pomoći u daljnjim postupcima i pravnog savjetovanja ili druge pravne pomoći koja se smatra primjerenom. Države članice trebaju osigurati financijsku pomoć i mjere potpore, uključujući psihološku potporu, za one koji su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja

Amandman 26

Prijedlog direktive Uvodna izjava 22.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(22b) Osobe koje su mete postupaka protiv javnog sudjelovanja izložene su

posebnom psihološkom stresu zbog sudjelovanja u tim postupcima. Priprema za takve postupke i sudjelovanje u njima dodatno iziskuje upotrebu vrijednih resursa tuženika, kojih često nemaju dovoljno ili koji bi inače bili uloženi u javno sudjelovanje. Udruge, organizacije i druga kolektivna tijela, kao što su sindikati, i svi drugi pravni subjekti koji, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, imaju legitiman interes za zaštitu prava tuženika trebali bi stoga imati mogućnost sudjelovanja u postupku, bilo u ime tuženika ili kao potpora tuženiku, uz njegovo odobrenje, ili mogućnost pružanja informacija u sudskim postupcima predviđenima za izvršenje obveza na temelju ove Direktive. Takva mogućnost pravnog zastupanja ne bi trebala dovoditi u pitanje pravo i nadležnosti sindikata i predstavnika radnika da se uključe u pravosudne postupke u ime radnika ili kako bi ih podržali, u skladu s drugim pravilima Unije i nacionalnim pravilima.

Amandman 27

Prijedlog direktive Uvodna izjava 23.

Tekst koji je predložila Komisija

(23) Tuženici bi trebali moći zatražiti sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje očito neosnovanog sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme.

Izmjena

(23) Tuženici bi trebali moći zatražiti sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje očito neosnovanog sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme. ***Sudski postupci pokrenuti protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog javnog sudjelovanja trebali bi se rješavati brzo i učinkovito, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno***

sudjenje.

Amandman 28

Prijedlog direktive Uvodna izjava 26.

Tekst koji je predložila Komisija

(26) Kako bi se tuženiku pružila dodatna zaštitna mjera, trebala bi postojati mogućnost da mu se dodijeli osiguranje za pokrivanje troškova postupka i/ili naknadu štete ako sud smatra, čak i ako tužbeni zahtjev nije očito neosnovan, da postoje elementi koji upućuju na zlouporabu postupka, a izgledi za uspjeh u glavnom postupku nisu veliki. Osiguranje ne podrazumijeva prosudbu o osnovanosti, već služi kao mjera predostrožnosti kojom se osigurava učinkovita provedba konačne odluke kojom se utvrđuje zlouporaba postupka. Države članice trebaju odlučiti nalaže li sud osiguranje po službenoj dužnosti ili na zahtjev tuženika.

Izmjena

(26) Kako bi se tuženiku pružila dodatna zaštitna mjera, trebala bi postojati mogućnost da mu se dodijeli osiguranje za pokrivanje troškova postupka i/ili naknadu štete ako sud smatra, čak i ako tužbeni zahtjev nije očito neosnovan, da postoje elementi koji upućuju na zlouporabu postupka, a izgledi za uspjeh u glavnom postupku nisu veliki. ***Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, tuženiku bi trebalo biti moguće dati jamstvo u bilo kojoj fazi sudskog postupka, a sudac bi trebao moći naložiti da se odredba o sudskim pristojbama dodijeli tuženiku i da je snosi tužitelj uzimajući u obzir, prema potrebi, financijsku situaciju stranaka i predviđive troškove postupka.*** Osiguranje ne podrazumijeva prosudbu o osnovanosti, već služi kao mjera predostrožnosti kojom se osigurava učinkovita provedba konačne odluke kojom se utvrđuje zlouporaba postupka ***te pokrivanje troškova i štete prouzročenih tuženiku.*** Države članice trebaju odlučiti nalaže li sud osiguranje po službenoj dužnosti ili na zahtjev tuženika.

Amandman 29

Prijedlog direktive Uvodna izjava 29.

Tekst koji je predložila Komisija

(29) Kako bi se osigurala visoka svrsishodnost ubrzanog postupka povezanog sa zahtjevom za rano odbacivanje, države članice mogu odrediti

Izmjena

(29) ***Sudovi pred kojima je podnesen zahtjev za postupovna jamstva trebali bi djelovati brzo u pogledu tog zahtjeva, koristeći se najučinkovitijim postupcima***

rokove za održavanje saslušanja ili za donošenje odluke suda. Osim toga, mogu uspostaviti programe slične postupcima povezanim s privremenim mjerama. Države članice trebale bi uložiti napore da osiguraju brzo donošenje odluke i kad tuženik podnese zahtjev za druga postupovna jamstva. Za brzo postupanje države članice mogle bi uzeti u obzir, među ostalim, je li tužitelj pokrenuo više postupaka ili usklađeni postupak u sličnim predmetima i postojanje pokušaja zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnje tuženiku.

koji su dostupni u skladu s nacionalnim pravom. Kako bi se osigurala visoka svrsishodnost ubrzanog postupka povezanog sa zahtjevom za rano odbacivanje, države članice mogu odrediti rokove za održavanje saslušanja ili za donošenje odluke suda. Osim toga, mogu uspostaviti programe slične postupcima povezanim s privremenim mjerama. Države članice trebale bi uložiti napore da osiguraju brzo donošenje odluke i kad tuženik podnese zahtjev za druga postupovna jamstva. Za brzo postupanje države članice mogle bi uzeti u obzir, među ostalim, je li tužitelj pokrenuo više postupaka ili usklađeni postupak u sličnim predmetima i postojanje pokušaja zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnje tuženiku.

Amandman 30

Prijedlog direktive Uvodna izjava 30.

Tekst koji je predložila Komisija

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije očito neosnovana. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da samo treba zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja da tužbeni zahtjev nije očito neosnovan kako bi izbjegao rano odbacivanje tužbenog zahtjeva.

Izmjena

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije očito neosnovana. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da samo treba zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja da tužbeni zahtjev nije očito neosnovan kako bi izbjegao rano odbacivanje tužbenog zahtjeva. ***Osim toga, odluke o prijevremenom razrješenju uvijek bi trebao donositi sudac na pojedinačnoj osnovi, a tužitelji bi uvijek trebali imati pravo podnijeti žalbu protiv rane odluke o odbacivanju.***

Amandman 31

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 31.

Tekst koji je predložila Komisija

(31) Troškovi bi trebali uključivati sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja **tuženika**, osim ako su ti troškovi pretjerani. Troškovi pravnog zastupanja koji premašuju iznose utvrđene u zakonskim tablicama naknada ne bi se sami po sebi trebali smatrati pretjeranima. Potpuna **naknada štete trebala bi uključivati naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu, kao što su tjelesna i psihološka šteta.**

Izmjena

(31) Troškovi bi trebali uključivati sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja, **među ostalim tuženikove troškove u pre-sudskom postupku**, osim ako su ti troškovi pretjerani. Troškovi pravnog zastupanja koji premašuju iznose utvrđene u zakonskim tablicama naknada ne bi se sami po sebi trebali smatrati pretjeranima, **već bi se trebala omogućiti potpuna nadoknada troškova. Ako nacionalnim pravom nije predviđena potpuna nadoknada troškova koji premašuju zakonske naknade, sud bi trebao biti u mogućnosti dodijeliti potpunu nadoknadu troškova na bilo koji drugi dostupan način, u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim i naknadom štete.**

Amandman 32

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 31.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(31a) Potpuna naknada štete trebala bi uključivati naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu, kao što su tjelesna i psihološka šteta i šteta po pitanju ugleda. Kako bi tuženik mogao jednostavno i pravodobno tražiti naknadu štete, trebalo bi biti moguće tražiti naknadu štete u istim postupcima koji su pokrenuti protiv tuženika, prema potrebi protutužbom. Materijalna šteta trebala bi posebno uključivati odvjetničke troškove ako se ne mogu nadoknaditi kao troškovi, putne troškove i troškove liječenja, posebice za psihološku pomoć. Materijalna šteta trebala bi obuhvaćati troškove u pre-sudskom postupku ako nisu uključeni

u troškove u skladu s nacionalnim pravom ili ovom Direktivom. Troškovi u predsudskom postupku trebali bi obuhvaćati i potrebne troškove nastale u vezi s obranom prava osobe protiv zlonamjernih tužbi, uključujući odvjetničke troškove. Nematerijalna šteta trebala bi uključivati različite oblike fizičke i/ili psihološke štete, bol i patnju ili emocionalnu tegobu povezanu sa sudskim postupkom, narušavanje ugleda i općenito sve vrste nematerijalne štete.

Amandman 33

Prijedlog direktive Uvodna izjava 32.

Tekst koji je predložila Komisija

(32) Glavni je cilj davanja ovlasti sudovima za izricanje novčanih kazni odvratanje potencijalnih tužitelja od pokretanja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takve bi novčane kazne trebale biti razmjerne utvrđenim elementima zlouporabe. Pri utvrđivanju iznosa novčanih kazni sudovi bi trebali uzeti u obzir mogućnost štetnog ili odvratajućeg učinka postupka na javno sudjelovanje, među ostalim u odnosu na prirodu tužbenog zahtjeva, pitanje je li tužitelj pokrenuo više postupaka ili usklađeni postupak u sličnim predmetima i postojanje pokušaja zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnje tuženiku.

Izmjena

(32) Glavni je cilj davanja ovlasti sudovima za izricanje novčanih kazni odvratanje potencijalnih tužitelja od pokretanja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takve bi novčane kazne trebale biti **određene na temelju pojedinačnog slučaja i trebale bi biti** razmjerne utvrđenim elementima zlouporabe. Pri utvrđivanju iznosa novčanih kazni sudovi bi trebali uzeti u obzir mogućnost štetnog ili odvratajućeg učinka postupka na javno sudjelovanje, među ostalim u odnosu na prirodu tužbenog zahtjeva, pitanje je li tužitelj pokrenuo više postupaka ili usklađeni postupak u sličnim predmetima i postojanje pokušaja zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnje tuženiku.

Amandman 34

Prijedlog direktive Uvodna izjava 32.a (nova)

(32a) Kako bi se osiguralo da javnost može saznati za sudske odluke, države članice trebale bi uspostaviti javno dostupan nacionalni registar relevantnih sudskih odluka obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive, u skladu s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o zaštiti osobnih podataka. Komisija bi trebala uspostaviti javno dostupan registar Unije na temelju informacija iz registara država članica o relevantnim sudskim odlukama obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive, u skladu s pravilima Unije o zaštiti osobnih podataka.

Amandman 35

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 33.

(33) U kontekstu prekograničnih pitanja, važno je prepoznati i mogućnost pokretanja SLAPP-ova iz trećih zemalja usmjerenih na novinare, borbe za ljudska prava i druge osobe uključene u javno sudjelovanje koje imaju domicil u Europskoj uniji. **One mogu uključivati prekomjernu naknadu štete koja se dosuđuje novinarima iz EU-a, borcima za ljudska prava i drugima.** Sudski postupci u trećim zemljama složeniji su i skuplji za osobe na koje su usmjereni. Kako bi se zaštitile demokracija i sloboda izražavanja i informiranja u Europskoj uniji te kako bi se izbjeglo ugrožavanje zaštitnih mjera predviđenih ovom Direktivom zbog pokretanja sudskih postupaka u drugim nadležnostima, važno je pružiti mjere zaštite i od očito neosnovanih sudskih postupaka i zlonamjernih sudskih postupaka u trećim zemljama.

(33) U kontekstu prekograničnih pitanja, važno je prepoznati i mogućnost pokretanja SLAPP-ova iz trećih zemalja usmjerenih na novinare, borbe za ljudska prava i druge osobe uključene u javno sudjelovanje koje imaju domicil u Europskoj uniji. **Sudski postupci u trećim zemljama složeniji su i skuplji za osobe na koje su usmjereni.** Sudski postupci u trećim zemljama složeniji su i skuplji za osobe na koje su usmjereni. Kako bi se zaštitile demokracija i sloboda izražavanja i informiranja u Europskoj uniji te kako bi se izbjeglo ugrožavanje zaštitnih mjera predviđenih ovom Direktivom zbog pokretanja sudskih postupaka u drugim nadležnostima, važno je pružiti mjere zaštite i od očito neosnovanih sudskih postupaka i zlonamjernih sudskih postupaka u trećim zemljama.

Amandman 36

Prijedlog direktive Uvodna izjava 33.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(33a) Kad je riječ o nadležnosti za tužbe zbog klevete ili druge tužbe utemeljene na građanskom ili trgovačkom pravu koje bi mogle predstavljati zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja, država članica u kojoj tuženik ima domicil trebala bi se smatrati jedinim mjestom nadležnosti, uzimajući u obzir slučajeve u kojima su tuženici u tužbama zbog klevete fizičke osobe. Uz iznimku od tog pravila koje se odnosi na predmete obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, ova Direktiva ne bi trebala utjecati na primjenu Uredbe Bruxelles I.

Amandman 37

Prijedlog direktive Uvodna izjava 33.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(33b) Ovom se Direktivom uspostavlja posebna osnova za primjenjivo pravo za publikacije kao čin javnog sudjelovanja. Kad je riječ o tužbama koje se odnose na publikaciju kao čin javnog sudjelovanja, primjenjivim pravom trebalo bi smatrati pravo mjesta kojemu je ta publikacija namijenjena. Ako to nije moguće utvrditi to mjesto, primjenjivo pravo trebalo bi biti pravo mjesta uredničke kontrole ili relevantne aktivnosti u pogledu čina javnog sudjelovanja. U slučajevima koji nisu obuhvaćeni tim izuzećem, ova Direktiva ne bi trebala utjecati na primjenu Uredbe Rim II.

Amandman 38

Prijedlog direktive Uvodna izjava 34.

Tekst koji je predložila Komisija

(34) Ovom se Direktivom stvara nova posebna osnova nadležnosti kako bi se osiguralo da tuženici u SLAPP-ovima s domicilom u Europskoj uniji imaju na raspolaganju djelotvoran pravni lijek na razini Unije protiv zlonamjernih sudskih postupaka pokrenutih pred sudom treće zemlje. Ta posebna osnova nadležnosti omogućuje tuženicima s domicilom u Europskoj uniji da pred sudovima u mjestu svojeg domicila traže naknadu štete i troškova nastalih zbog postupka pred sudom treće zemlje. To se pravo primjenjuje neovisno o domicilu tužitelja u postupku u trećoj zemlji.

Izmjena

(34) Ovom se Direktivom stvara nova posebna osnova nadležnosti kako bi se osiguralo da tuženici u SLAPP-ovima s domicilom u Europskoj uniji imaju na raspolaganju djelotvoran pravni lijek na razini Unije protiv zlonamjernih sudskih postupaka pokrenutih pred sudom treće zemlje. Ta posebna osnova nadležnosti omogućuje tuženicima s domicilom u Europskoj uniji da pred sudovima u mjestu svojeg domicila traže naknadu štete i troškova nastalih ***ili za koje se očekuje da će nastati*** zbog postupka pred sudom treće zemlje. To se pravo primjenjuje neovisno o domicilu tužitelja u postupku u trećoj zemlji.

Amandman 39

Prijedlog direktive Uvodna izjava 34.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(34a) Države članice bi trebale poticati i blisko surađivati s organizacijama civilnog društva, među ostalim s priznatim i aktivnim nevladinim udrugama koje rade s osobama koje su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja, posebno kad je riječ o inicijativama izrade politika, kampanjama za informiranje i podizanje svijesti, programima istraživanja i obrazovanja te osposobljavanju, kao i nadziranju i evaluaciji utjecaja takvih mjera.

Amandman 40

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 34.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(34b) Odredbe i zaštitne mjere ove Direktive trebaju se primjenjivati na sve tekuće zlonamjerne sudske postupke protiv javnog sudjelovanja pred nacionalnim sudom u vrijeme stupanja na snagu nacionalnih pravila kojima se prenosi Direktiva i nakon toga.

Amandman 41

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 34.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(34c) Države članice trebalo bi poticati da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi olakšale međusobnu suradnju radi poboljšanja pristupa osoba koje su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja informacijama o postupovnim jamstvima utvrđenima u ovoj Direktivi i u skladu s nacionalnim pravom. Takva suradnja trebala bi obuhvaćati razmjenu informacija o trenutačnim praksama u državama članicama u prekograničnim slučajevima i, prema potrebi, pružanje pomoći europskim mrežama i tijelima kao što je Agencija za temeljna prava, koji rade na pitanjima izravno relevantnima za one koji su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 42

Prijedlog direktive
Uvodna izjava 34.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(34d) Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke, države članice trebale bi poticati strukovna udruženja da usvoje deontološka pravila kojima se usmjerava ponašanje pravnih stručnjaka kako bi se odvratilo od pokretanja zlonamjernih tužbi protiv javnog sudjelovanja, uključujući, prema potrebi, stegovne sankcije za kršenje tih pravila. Takve se mjere trebaju osmisliti u bliskoj suradnji s relevantnim dionicima, uključujući strukovna udruženja, socijalne partnere i organizacije civilnog društva.

Amandman 43

Prijedlog direktive Uvodna izjava 34.e (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(34e) Prikupljanje podataka ključno je za dokumentiranje slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka i pronalaženje rješenja za njihovo sprečavanje. Ovom bi se Direktivom trebali utvrditi zajednički kriteriji za standardizaciju postupaka prikupljanja podataka u državama članicama i osigurati prikupljanje usporedivih podataka. Države članice trebale bi Komisiji redovito dostavljati dostupne podatke koji pokazuju kako su osobe koje su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja pristupile zaštitnim mjerama utvrđenima u ovoj Direktivi. Na temelju podataka koje dostavljaju države članice Komisija bi svakih pet godina Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnijeti izvješće o evaluaciji i preispitivanju ove Direktive. Ta bi se izvješća trebala staviti na raspolaganje javnosti.

Amandman 44

Prijedlog direktive Uvodna izjava 36.

Tekst koji je predložila Komisija

(36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Izmjena

(36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. ***Prilikom prenošenja ove Direktive države članice trebale bi posebnu pozornost posvetiti provedbi preporuka Komisije, osobito u vezi s uključivanjem zaštitnih mjera sličnih onima utvrđenim ovom Direktivom u vezi sa domaćim slučajevima koji nisu obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive, te s pružanjem troškovno prihvatljive i lako dostupne pravne pomoći tuženicima, i razmotriti uključivanje ciljanih odredaba u tu svrhu u svoje prenesene nacionalne zakone. Države članice također bi trebalo poticati da razmotre uspostavu fonda za potporu žrtvama strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja, koji bi se trebao izravno upotrebljavati za pravne troškove ili pružanje pravne i psihološke potpore.***

Amandman 45

Prijedlog direktive Uvodna izjava 36.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36a) Ovom Direktivom uspostavljaju se pravila o sveobuhvatnoj potpori i preventivnim mjerama, mehanizmima nefinancijske potpore kao što je pružanje pravne pomoći i psihološke potpore te mjerama za osposobljavanje, podizanje razine svijesti i prikupljanje podataka. Njome se također nastoji osigurati da su podaci prikupljeni utvrđivanjem zajedničkih kriterija na razini Unije. Treba uspostaviti nacionalnu kontaktnu točku za prikupljanje i razmjenu informacija o svim organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takve organizacije mogu uključivati udruženja pravnih stručnjaka, vijeća za medije i tisak, krovna udruženja boraca za ljudska prava, udruženja na razini Unije i nacionalnoj razini, odvjetnička društva koja pro bono brane osobe koje su mete očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja, pravne klinike sveučilišta i druge nevladine organizacije.

Amandman 46

Prijedlog direktive Uvodna izjava 36.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36b) Kako bi se poticalo sprečavanje pokretanja SLAPP-ova te zaštita fizičke ili pravne osobe na koje su usmjereni, ključno je promicati relevantne informacije, podizanje razine svijesti, kampanje, obrazovanje i osposobljavanje, među ostalim o njihovim pravima i mehanizmima zaštite.

Amandman 47

Prijedlog direktive Uvodna izjava 36.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36c) Osposobljavanjem novinara, drugih medijskih djelatnika i boraca za ljudska prava trebale bi se ojačati njihove sposobnosti rješavanja problema zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Naglasak bi se trebao staviti na prepoznavanje takvih sudskih postupaka, način na koji se njima upravlja te informiranje o njihovim pravima i obvezama kako bi mogli poduzeti potrebne korake za zaštitu od takvih postupaka. Trebalo bi osigurati i osposobljavanje pravnih stručnjaka kako bi se povećala svijest o zlonamjernim sudskim postupcima i kako bi ih se moglo otkriti u vrlo ranoj fazi.

Amandman 48

Prijedlog direktive Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Ovom *su* Direktivom **predviđene mjere** zaštite od očito neosnovanih *ili* zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih i pravnih osoba, **posebno novinara i boraca za ljudska prava jer su uključeni** u javno sudjelovanje.

Ovom *je* Direktivom **predviđen niz minimalnih standarda i mjera** zaštite od očito neosnovanih *i* zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima, **kao i prijetnji njima**, s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih i pravnih osoba **uključenih** u javno sudjelovanje.

Amandman 49

Prijedlog direktive Članak 2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ova se Direktiva primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama bez obzira na vrstu suda. Ne odnosi se na porezne, carinske ili upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u izvršavanju državne ovlasti (acta iure imperii).

Izmjena

Ova se Direktiva primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima s prekograničnim implikacijama, **uključujući privremene i mjere opreza, protutužbe i druge posebne vrste pravnih lijekova dostupne u okviru drugih instrumenata**, bez obzira na vrstu suda. Ne odnosi se na porezne, carinske ili upravne stvari ni na odgovornost države za djelovanje ili propuste u izvršavanju državne ovlasti (acta iure imperii).

Amandman 50

Prijedlog direktive Članak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 2.a

Minimalni zahtjevi

1. Države članice mogu uvesti ili zadržati povoljnije odredbe od zaštitnih mjera predviđenih ovom Direktivom protiv očito neosnovanih i zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima.

2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja osnovu za smanjenje razine zaštitnih mjera koje države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.

Amandman 51

Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila

Izmjena

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila

pravo na slobodu izražavanja i informiranja **o pitanju od javnog interesa** te pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima. To **uključuje** pritužbe, predstavke, upravne ili sudske zahtjeve i sudjelovanje **na** javnim saslušanjima;

pravo na slobodu izražavanja i informiranja, **akademsku slobodu ili slobodu okupljanja i udruživanja** te pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima, **o pitanju od javnog interesa**. To **može uključivati** pritužbe, predstavke, upravne ili sudske zahtjeve, sudjelovanje **u** javnim saslušanjima, **stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugu vrstu promicanja novinarskih, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela**;

Amandman 52

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klima ili **ostvarivanje temeljnih prava**;

Izmjena

(a) **temeljna prava, uključujući rodnu ravnopravnost, slobodu medija te potrošačka i radnička prava, kao i** javno zdravlje, sigurnost, okoliš ili **klimu**;

Amandman 53

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka b

Tekst koji je predložila Komisija

(b) aktivnosti javno aktivne osobe ili subjekta ili aktivnosti od javnog interesa;

Izmjena

(b) aktivnosti javno aktivne osobe ili subjekta ili aktivnosti od javnog interesa, **uključujući vladine službenike i privatne subjekte**;

Amandman 54

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) navodi o korupciji, **prevari** ili **kriminalitetu**;

Izmjena

(d) navodi o korupciji, **prijevari, pronevjeri, pranju novca, iznuđivanju, prisili, seksualnom uznemiravanju i rodno uvjetovanom nasilju** ili **drugim oblicima zastrašivanja ili drugim oblicima kaznenog djela ili upravnog prekršaja, uključujući ekološki kriminal**;

Amandman 55

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) aktivnosti čiji je cilj **borba protiv širenja** dezinformacija;

Izmjena

(e) aktivnosti čiji je cilj **zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a i načela neupletanja u demokratske procese te pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama u cilju borbe protiv** dezinformacija;

Amandman 56

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ea) akademske, znanstvene, istraživačke i umjetničke aktivnosti.

Amandman 57

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

„zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem

„zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem

koji su potpuno ili djelomično neosnovani i čija je glavna svrha spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti:

koji su potpuno ili djelomično neosnovani, **kojima je svojstvena zlouporaba pravosudnog procesa u svrhe koje ne predstavljaju stvarno pozivanje na pravo ili obranu ili izvršavanje prava** i čija je glavna svrha **zlonamjerno** spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti:

Amandman 58

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka -a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(-a) iskorištavanje gospodarske prednosti ili političkog utjecaja tužitelja protiv tuženika, što dovodi do neravnoteže moći između tih dviju stranaka;

Amandman 59

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje tužitelja ili njegovih zastupnika.

(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje tužitelja ili njegovih zastupnika, prije ili nakon sudskog postupka, kao i bilo koja povijest pravnog zastrašivanja od strane tužitelja;

Amandman 60

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) korištenje postupovnih taktika u zloj vjeri, kao što je odgađanje postupka, i odluka o podnošenju zahtjeva koji je u nadležnosti suda koji će zahtjev tretirati

na najpovoljniji način, ili prekid predmeta u kasnijoj fazi postupka.

Amandman 61

Prijedlog direktive

Članak 4. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) ako je čin javnog sudjelovanja **povezan** s pitanjem **od javnog interesa protiv kojeg je pokrenut postupak pred sudom relevantan za više država članica**; ili

Izmjena

(a) ako je čin javnog sudjelovanja **relevantan za više država članica, bilo zbog prekogranične dimenzije samog djela ili zbog legitimnog interesa koji javnost može imati u vezi s pitanjem na koje se to djelo odnosi, među ostalim i ako je djelo dostupno elektroničkim putem**, ili

Amandman 62

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Države članice **mogu predvidjeti** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti.

Izmjena

3. Države članice **predviđaju** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti.

Amandman 63

Prijedlog direktive

Članak 5.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 5.a

Brzi sudski postupak

Države članice osiguravaju da sudovi kojima je podnesen zahtjev iz članka 5. djeluju u postupcima u vezi s kojima je podnesen zahtjev, koristeći se najbržim

postupcima dostupnima u skladu s nacionalnim pravom, uzimajući u obzir okolnosti slučaja te pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje.

Amandman 64

Prijedlog direktive Članak 5.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 5.b

***Pomoć fizičkim ili pravnim osobama
uključenima u javno sudjelovanje***

Države članice osiguravaju da fizičke ili pravne osobe uključene u javno sudjelovanje prema potrebi imaju pristup mjerama potpore, a to su posebno:

(a) sveobuhvatne i neovisne informacije i savjeti koji su lako dostupni javnosti i besplatni, a odnose se na dostupne postupke i pravna sredstva, na zaštitu od zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji podizanja tužbi te na njihova prava; te

(b) pravna pomoć u skladu s Direktivom 2003/8/EZ Vijeća i, u skladu s nacionalnim pravom, pravna pomoć u daljnjim postupcima te pravno savjetovanje ili druga pravna pomoć;

(c) financijska pomoć i mjere potpore, uključujući psihološku potporu, za one koji su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 65

Prijedlog direktive Članak 7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere

Države članice poduzimaju potrebne mjere

kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti *sudjelovanje nevladinih organizacija koje štite* ili *promiču* prava osoba uključenih u javno sudjelovanje u tim sudskim postupcima, ili kao *potpore tuženiku* ili *kao izvora* informacija.

kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti *da udruženja, organizacije i druga kolektivna tijela, kao što su sindikati, i svi drugi pravni subjekti koji, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, imaju legitiman interes u zaštiti* ili *promicanju* prava osoba uključenih u javno sudjelovanje *sudjeluju* u tim sudskim postupcima, *bilo u ime tuženika* ili kao *potpora njemu, uz njegovo odobrenje* ili *za pružanje* informacija, *i to u bilo kojem sudskom postupku predviđenom za izvršenje obveza na temelju ove Direktive. Ovom se odredbom ne dovode u pitanje postojeća prava na pravno zastupanje i intervenciju koja su zajamčena pravilima Unije ili nacionalnim pravilima.*

Amandman 66

Prijedlog direktive

Članak 8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja ima ovlasti zatražiti od tužitelja osiguranje za troškove *postupka* ili troškove *postupka* i naknadu štete ako smatra da je takvo osiguranje primjereno u odnosu na elemente koji ukazuju na zlonamjerni sudski postupak.

Izmjena

Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja ima ovlasti zatražiti od tužitelja osiguranje za troškove *postupaka, uključujući pune* troškove *pravnog zastupanja tuženika* i naknadu štete ako smatra da je takvo osiguranje primjereno u odnosu na elemente koji ukazuju na zlonamjerni sudski postupak. *Ako je nacionalnim pravom predviđena takva mogućnost, jamstvo se može odobriti tuženiku u bilo kojoj fazi sudskog postupka.*

Amandman 67

Prijedlog direktive

Članak 9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Države članice **mogu utvrditi** rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni kako ostvarivanje prava ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško.

Amandman 68

Prijedlog direktive

Članak 14. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere da osiguraju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja **može naložiti** da snosi sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani.

Amandman 69

Prijedlog direktive

Članak 15. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizička ili pravna osoba koja je pretrpjela štetu zbog zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog sudjelovanja može tražiti i dobiti

Izmjena

2. Države članice **utvrđuju** rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni **i razumni** kako ostvarivanje prava ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško.

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere da osiguraju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja **naloži** da snosi sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani. ***Ako nacionalnim pravom nije zajamčena potpuna nadoknada troškova pravnog zastupanja koji premašuju naknade iz zakonom utvrđenih tablica, države članice osiguravaju da se takvi troškovi u potpunosti pokrivaju drugim sredstvima u skladu s nacionalnim pravom i, prema potrebi, nadoknadom štete u skladu s člankom 15.***

punu naknadu za tu štetu.

punu naknadu za tu štetu, **koja obuhvaća materijalnu i nematerijalnu štetu, uključujući štetu nanесenu ugledu, a da pritom ne mora pokretati odvojeni sudski postupak u tu svrhu.**

Amandman 70

Prijedlog direktive Članak 16. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.a Države članice osiguravaju da sudovi koji izriču kazne uzmu u obzir:

- i. ekonomsku situaciju tužitelja;**
- ii. prirodu i broj elemenata koji ukazuju na utvrđenu zloporabu.**

Amandman 71

Prijedlog direktive Članak 16.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 16.a

Nacionalni registri

Države članice poduzimaju potrebne mjere za uspostavu javno dostupnog nacionalnog registra relevantnih sudskih odluka obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive, u skladu s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o zaštiti osobnih podataka.

Amandman 72

Prijedlog direktive Članak 18. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da, kada se pokrene zlonamjerni sudski postupak protiv fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici zbog javnog sudjelovanja, ta osoba *može* pred sudom države u kojoj ima domicil tražiti naknadu za štetu i naknadu troškova postupka pred sudom treće zemlje bez obzira na domicil tužitelja u sudskom postupku u trećoj zemlji.

Amandman 73

Prijedlog direktive Poglavlje V.a (novo)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice osiguravaju da, kada se pokrene zlonamjerni sudski postupak protiv fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici zbog javnog sudjelovanja, ta osoba *ima pravo* pred sudom države u kojoj ima domicil tražiti naknadu za štetu i naknadu troškova postupka pred sudom treće zemlje bez obzira na domicil tužitelja u sudskom postupku u trećoj zemlji.

Izmjena

Poglavlje V.a

Nadležnost, primjenjivo pravo i odnosi s instrumentima međunarodnog privatnog prava Unije

Amandman 74

Prijedlog direktive Članak 18.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.a

Nadležnost za tužbe zbog klevete

Kad je riječ o nadležnosti za tužbe zbog klevete ili druge tužbe utemeljene na građanskom ili trgovačkom pravu koje bi mogle predstavljati tužbe na temelju ove Direktive, država članica u kojoj tuženik ima domicil smatra se jedinim mjestom nadležnosti, uzimajući u obzir slučajeve u kojima su žrtve klevete privatne osobe.

Amandman 75

**Prijedlog direktive
Članak 18.b (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.b

Odnos s Uredbom Bruxelles I

Uz iznimku članka 18. ove Direktive, ova Direktiva ne utječe na primjenu Uredbe Bruxelles I.

Amandman 76

**Prijedlog direktive
Članak 18.c (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.c

Primjenjivo pravo za publikacije kao čin javnog sudjelovanja

Kad je riječ o tužbama koje se odnose na publikaciju kao čin javnog sudjelovanja, primjenjivim pravom smatra se pravo mjesta kojemu je ta publikacija namijenjena. Ako nije moguće utvrditi mjesto kojemu je publikacija namijenjena, primjenjivo je pravo mjesta uredničke kontrole ili relevantne uredničke aktivnosti u pogledu čina javnog sudjelovanja.

Amandman 77

**Prijedlog direktive
Članak 18.d (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.d

Odnos s Uredbom Rim II

Uz iznimku članka 18.c ove Direktive, ova Direktiva ne utječe na primjenu Uredbe Rim II.

Amandman 78

**Prijedlog direktive
Poglavlje V.b (novo)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

***Poglavlje V.b
Ostale odredbe***

Amandman 79

**Prijedlog direktive
Članak 18.e (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

***Članak 18.e
Registar Unije***

Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi uspostavila javno dostupan registar Unije na temelju informacija dostavljenih u skladu s člankom 16.a o relevantnim sudskim odlukama obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive, u skladu s pravilima Unije o zaštiti osobnih podataka.

Amandman 80

**Prijedlog direktive
Članak 18.f (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

***Članak 18.f
Podizanje razine osviještenosti***

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, među ostalim elektroničkim putem, radi informiranja javnosti o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim jamstvima protiv njih utvrđenima u ovoj Direktivi. Takve mjere mogu uključivati informacije i kampanje za podizanje svijesti te programe istraživanja i obrazovanja, ako je to prikladno, u suradnji s relevantnim organizacijama civilnog društva i drugim dionicima.

Amandman 81

Prijedlog direktive Članak 18.g (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.g

Jedinstvena kontaktna točka

Države članice uz potporu Komisije poduzimaju odgovarajuće mjere za uspostavu jedinstvene kontaktne točke koja se sastoji od namjenskih nacionalnih mreža specijaliziranih odvjetnika, pravnih stručnjaka i psihologa, s kojom osobe koje su mete strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja mogu kontaktirati i preko koje mogu dobiti smjernice i lak pristup informacijama o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja te zaštititi od njih, među ostalim u pogledu pravne pomoći te financijske i psihološke potpore.

Amandman 82

Prijedlog direktive Članak 18.h (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.h

Osposobljavanje djelatnika

1. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke, države članice preporučuju da oni odgovorni za osposobljavanje odvjetnika omoguće opće i specijalističko osposobljavanje kako bi se povećala svijest o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim jamstvima protiv njih predviđenima ovom Direktivom.

2. Ne dovodeći u pitanje sudsku neovisnost i razlike u organizaciji pravosuđa u Uniji, države članice zahtijevaju od onih koji su odgovorni za osposobljavanje sudaca omoguće opće i specijalističko osposobljavanje radi podizanja svijesti sudaca o potrebama fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje.

3. Preko svojih javnih službi ili financiranjem organizacija za potporu onima koji su meta SLAPP-ova države članice potiču inicijative kojima se tuženicima u očito neosnovanim ili zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja omogućuje odgovarajuće osposobljavanje.

Amandman 83

Prijedlog direktive Članak 18.i (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.i

Suradnja i koordinacija službi

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi olakšale međusobnu suradnju radi poboljšanja pristupa osoba

koje su mete sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja informacijama o postupovnim jamstvima utvrđenima u ovoj Direktivi i u skladu s nacionalnim pravom. Takva suradnja ima za cilj barem:

- (a) razmjenu postojećih praksi; te*
- (b) pružanje pomoći europskim mrežama koje rade na pitanjima izravno relevantnima za one koji su mete očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.*

Amandman 84

Prijedlog direktive Članak 18.j (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.j

Deontološka pravila za pravne stručnjake

Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke, države članice potiču strukovna udruženja da usvoje deontološka pravila kojima se usmjerava ponašanje pravnih stručnjaka kako bi se odvratilo od pokretanja zlonamjernih tužbi protiv javnog sudjelovanja i, prema potrebi, mjere za rješavanje problema kršenja tih pravila.

Amandman 85

Prijedlog direktive Članak 18.k (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 18.k

Prikupljanje podataka

- 1. Uzimajući u obzir svoje institucijske odredbe o pravosudnoj***

statistiki, države članice prikupljaju i objedinjuju podatke o zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja koji su pokrenuti u njihovoj nadležnosti povjeriti jednom ili više tijela uz puno poštovanje zahtjeva za zaštitu podataka.

2. Podaci iz stavka 1. uključuju posebno sljedeće kriterije:

(a) broj slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja pokrenutih u relevantnoj godini;

(b) broj zlonamjernih sudskih postupaka protiv predmeta javnog sudjelovanja koji su rano odbačeni zbog oslanjanja na potpuno ili djelomično neutemeljene zahtjeve;

(c) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tuženika (npr. novinar, borac za ljudska prava, medijska organizacija);

(d) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tužitelja (npr. političar, privatna osoba, poduzeće, je li tužitelj strani subjekt);

(e) podatke o radnjama javnog sudjelovanja zbog kojih su pokrenuti sudski postupci;

(f) procijenjen iznos početne štete koju su zatražili tužitelji;

(g) opis različitih pravnih osnova na koje se oslanjaju tužitelji i podaci povezani s time;

(h) podatke o trajanju postupka, uključujući sve stupnjeve nadležnosti;

(i) podatke o prekograničnim elementima;

(j) ako su dostupni, druge podatke, uključujući one o troškovima sudskih postupaka i, kad je to relevantno i primjereno, relevantne podatke o povijesnoj pozadini predmeta;

(k) vrstu zahtjeva izdanog na temelju ove Direktive i, prema potrebi, preporuku Komisije koja ga nadopunjava.

Amandman 86

Prijedlog direktive

Članak 20. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive do *[pet godina]* od datuma prenošenja]. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije *[šest godina]* od datuma prenošenja] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama. Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive.

Izmjena

Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive, *a posebno dostupne podatke o tome na koji su se način osobe protiv kojih su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja koristile zaštitnim mjerama predviđenima ovom Direktivom,* do *[tri godine]* od datuma prenošenja]. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije *[četiri godine]* od datuma prenošenja] *i najviše svakih pet godina nakon toga* Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama, *uzimajući u obzir nacionalni kontekst u svakoj državi članici, uključujući provedbu preporuke Komisije.* Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. *Ta se izvješća stavljaju na raspolaganje javnosti.*

Amandman 87

Prijedlog direktive

Članak 21. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do *[dvije godine]* od njezina stupanja na

Izmjena

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do *[jednu godinu]* od njezina stupanja na

snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. ***Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.***

Amandman 88

Prijedlog direktive

Članak 21. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1.a Države članice primjenjuju ovu Direktivu i na predmete koji su u tijeku pred nacionalnim sudom u trenutku stupanja na snagu nacionalnih pravila kojima se prenosi ova Direktiva.

24.5.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE

upućeno Odboru za pravna pitanja

o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Ramona Strugariu

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja (SLAPP-ovi) nisu novi problem za Europsku uniju. Broj takvih tužbi u Europi stalno raste, što je dokumentiralo nekoliko neovisnih organizacija koje prate taj fenomen. Istraživanje i osviještenost o tom pitanju povećali su se nakon ubojstva malteške istraživačke novinark Daphne Caruane Galizije u listopadu 2017. U trenutku njezine smrti protiv Daphne Caruane Galizije bilo je podignuto 48 takvih tužbi. Ti su zlonamjerni postupci nastavljeni čak i nakon njezine smrti, kada su preneseni na njezinu obitelj, kojoj je to prouzročilo golemo financijsko i psihološko opterećenje.

Istraživanje koje je provela Koalicija protiv SLAPP-ova u Europi (CASE) pokazalo je kontinuirani rast broja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja od 2016., pri čemu su se 2021. brojke povećale za više od 400 %. U istraživanju CASE-a ističe se da je riječ o problemu velikih razmjera, što je vidljivo iz činjenice da je do travnja 2021. samo u Hrvatskoj zabilježeno gotovo 1000 aktivnih tužbi protiv medija. U istraživanju su predstavljeni razni primjeri iz različitih država članica kao što su Poljska, Francuska, Italija, Malta i Slovenija, čime je istaknuta europska dimenzija tog pitanja i potreba za zajedničkim europskim rješenjem.

SLAPP-ovi su tužbe koje mogu biti potpuno ili djelomično neosnovane. Međutim, dva zajednička obilježja po kojima se prepoznaju SLAPP-ovi jesu zlonamjerna upotreba sudskog postupka i njihova upotreba u vezi s javnim sudjelovanjem. SLAPP-ovi se stoga podižu u svrhe koje ne predstavljaju stvarno pozivanje na pravo ili obranu ili ostvarivanje prava, već im je cilj spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Zloupotrebom pravosudnog sustava SLAPP-ovi uzrokuju znatnu financijsku i psihološku štetu žrtvama, ali i ograničavaju pristup pravosuđu drugim građanima preopterećenjem pravosudnog sustava. Takve tužbe često, ali ne uvijek, podrazumijevaju neravnotežu moći. Postojanje više postupaka, neproporcionalna narav tužbenog zahtjeva, kao i upotreba zlonamjernih taktika i taktika odugovlačenja daljnji su pokazatelji zlonamjerne naravi SLAPP-ova. Pristupom koji smo odabrali namjerava se stvoriti jasna definicija koja uključuje i očito neosnovane tužbe i tužbe

koje imaju određenu pravnu utemeljenost, ali koje sadržavaju prethodno navedena obilježja i dovode do zlouporabe prava.

Žrtve SLAPP-ova uključuju čitav niz različitih subjekata. To mogu biti fizičke ili pravne osobe, od novinara i medijskih kuća do aktivista, urednika i boraca za ljudska prava, pa čak i pojedinačne privatne osobe. Ono što je zajedničko svim tim kategorijama jest uključenost u javno sudjelovanje. SLAPP-ovi se mogu upotrebljavati izravno ili neizravno protiv svakoga tko je uključen u javno sudjelovanje, a mogu biti usmjereni i protiv subjekata uključenih u pripremne ili potporne aktivnosti tog javnog sudjelovanja. Ovom Direktivom mora se osigurati odgovarajuća zaštita za sve te kategorije.

Radi učinkovitog i sveobuhvatnog hvatanja u koštac s tim pitanjem potrebno je proširiti i definiciju javnog sudjelovanja kako bi se njome obuhvatile i aktivnosti koje se provode u okviru ostvarivanja različitih prava, povrh ostvarivanja slobode izražavanja i informiranja. U praksi se pokazalo da bi definicija trebala uključivati neiscrpan popis kojim bi se, među ostalim, obuhvatila sloboda udruživanja i okupljanja, kao i akademske slobode. S obzirom na velik broj SLAPP-ova protiv novinara i medijskih djelatnika, ključno je da pluralizam i sloboda medija budu obuhvaćeni definicijom pitanja od javnog interesa povezanog s javnim sudjelovanjem.

Kako bi ova Direktiva proizvela željeni učinak zaštite osoba uključenih u javno sudjelovanje od zlonamjernih sudskih postupaka, u njezinim se odredbama mora utvrditi nekoliko postupovnih jamstava, uključujući učinkovit mehanizam ranog odbacivanja, dostupnih po službenoj dužnosti ili na zahtjev tuženika. Dopuštenost mehanizma ranog odbacivanja ne smije podlijegati višem pragu od drugih postupovnih jamstava. U Direktivi ne smije postojati diskriminacija među različitim kategorijama SLAPP-ova. Kako bi se to postiglo, mehanizam se proširuje i čini dostupnim svim žrtvama SLAPP-ova. Predloženi pristup u pogledu postupovnih jamstava, a posebno mehanizma ranog odbacivanja, jest napuštanje Komisijina razlikovanja između očito neutemeljenih i zlonamjernih predmeta.

Za potrebe učinkovitog mehanizma ranog odbacivanja teret dokazivanja za sudsku procjenu dotičnog pitanja jest na tužitelju. Predloženi pristup podrazumijeva da se od tužitelja traži da samo uspostavi predmet prima facie za svaki element razloga za podizanje tužbe, čime se utvrđuje da tužba nije zlonamjerna. Tim se pragom dovode u ravnotežu prava tuženika i prava tužitelja na pristup pravosuđu, s obzirom na to da se odustalo od početne dostupnosti mehanizma ranog odbacivanja samo za očito neosnovane predmete.

Prijedlog Komisije izvrstan je prvi korak prema okončanju zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i dolazi u trenutku kada statistički podaci pokazuju potrebu za zajedničkim europskim rješenjem. Međutim, tim bi se prijedlogom riješio samo mali dio problema jer je nadležnost na razini Unije ograničena u pitanjima postupovnog prava. Stoga je ključno da države članice poduzmu mjere kojima se dopunjuju mjere na razini Unije. Nakon stupanja na snagu ove Direktive države članice ne bi trebale ograničiti primjenu tih odredaba samo na prekogranične predmete u stvarima građanskog i trgovačkog prava, već bi je trebale proširiti i na nacionalne predmete i predmete uređene kaznenim pravom. Isto tako, nakon razdoblja preispitivanja, Komisija bi trebala uzeti u obzir i mogućnost hvatanja u koštac s kaznenim predmetima koji se odnose na SLAPP-ove s pomoću odgovarajućih pravnih mjera.

Provedba preporuke priložene ovom zakonodavnom prijedlogu također je ključna za njegovu učinkovitost. U tom bi pogledu države članice trebale razmotriti i uvođenje posebnih pravila kojima se uređuju etički kodeksi odvjetnika i drugih pravnih stručnjaka kako bi se sankcioniralo sudjelovanje u pokretanju SLAPP-ova ili lažnom prikazivanju SLAPP-ova kao osnovanih tužbi.

Naposljetku, kao dodatan korak u pravome smjeru, Komisija bi trebala preispitati uredbe Bruxelles I.a i Rim II kako bi se obuhvatili svi ostali mogući slučajevi traženja najpovoljnijeg pravnog sustava koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom.

AMANDMANI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1 **Prijedlog direktive** **Naslov**

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)

Amandman 2 **Prijedlog direktive** **Pozivanje 2.a (novo)**

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
	<i>uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,</i>

Amandman 3 **Prijedlog direktive** **Uvodna izjava 2.**

<i>Tekst koji je predložila Komisija</i>	<i>Izmjena</i>
(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o	(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o

Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.).

Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), **slobode okupljanja i udruživanja (članak 12.), slobode umjetnosti i znanosti (članak 13.)** te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.). **Člankom 12. Povelje izričito se jamči pravo svakoga na osnivanje sindikata i pristupanje njima radi zaštite vlastitih interesa, što je dodatno ojačano člankom 28. Povelje kojim se jamči pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje.**

Amandman 4 Prijedlog direktive Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”).

Izmjena

(3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”). **Europski sud za ljudska prava dosljedno smatra da je pravo na slobodu izražavanja jedan od „ključnih temelja” demokratskog društva, a široko pravo na slobodno izražavanje predviđeno je i Poveljom i Europskom konvencijom o ljudskim pravima.**

Amandman 5
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3a) Kako je potvrđeno u ustaljenoj sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava u vezi s tumačenjem relevantnih odredaba Europske konvencije o ljudskim pravima prema kojoj se treba tumačiti i primjenjivati Povelja u skladu s njezinim člankom 52. stavkom 3., pravo na slobodu izražavanja i informiranja usko je povezano s ostvarenjem drugih prava i sloboda, među ostalim prava na slobodu okupljanja i udruživanja te slobodu umjetnosti i znanosti, uključujući akademsku slobodu. Europskom konvencijom o ljudskim pravima državama ugovornicama uvodi se i pozitivna obveza zaštite slobode i pluralizma medija te stvaranja povoljnog okruženja za sudjelovanje u javnim raspravama.

Amandman 6
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 3.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3b) Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se ostvaruje u okviru načela „uravnoteženja prava”, kako je propisano sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava i u skladu s člankom 54. Povelje.

Amandman 7
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4) Svrha je ove Direktive pružiti

(4) Svrha je ove Direktive pružiti

zaštitu fizičkim i pravnim osobama koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, posebice **novinarima i borcima** za ljudska prava, od sudskih postupaka koji se protiv njih **pokreću** kako bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”).

minimalna pravila na razini Unije kako bi se osigurala zaštita fizičkih ili pravnih osoba koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, posebice **novinara, medijskih kuća i organizacija, izdavača i boraca za ljudska prava, uključujući civilno društvo, nevladine organizacije i sindikate te istraživače, članove akademske zajednice ili umjetnike, borce** za ljudska prava, za **zaštitu okoliša, prava žena i LGBTQ+ osoba, aktiviste, sindikate, blogere, zviždače ili političku oporbu**, od sudskih postupaka koji se protiv njih **podižu ili kojima im se prijete** kako bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”).

Amandman 8
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(4a) Fizičke i pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje imaju važnu ulogu u podupiranju javne rasprave, temeljnih prava i demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštite okoliša i vladavine prava, kao i u jačanju demokracije, rodne ravnopravnosti te slobode i pluralizma medija u Uniji.

Amandman 9
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. Ključno je da **im** se omogućiti prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i **borbi protiv**

(5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. **Neovisno, nepristrano, profesionalno i odgovorno novinarstvo te pristup pluralističkim informacijama ključni su**

dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći **učinkovito** provoditi svoje aktivnosti kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama.

stupovi demokracije. Ključno je da se **novinarima** omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i **za neovisno izvješćivanje bez podlijeganja ikakvim utjecajima, što je ključno za suzbijanje** dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći provoditi svoje aktivnosti **učinkovito i bez straha** kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama. **Međutim, novinari se nalaze u sve nepovoljnijoj situaciji za obavljanje svoje profesije jer strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja, zajedno s komercijalnim i političkim pritiscima, velikim radnim opterećenjem, profesionalnom neizvjesnošću ili autocenzurom, predstavljaju znatnu prijetnju javnom pristupu informacijama.**

Amandman 10

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) U **borbi protiv** organiziranog kriminala, korupcije **i ekstremizma ključnu ulogu imaju osobito istraživački novinari.** Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera kako bi im se omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od legitimnog javnog interesa.

Izmjena

(6) **Istraživački novinari i medijske organizacije imaju posebno važnu ulogu u razotkrivanju, među ostalim, organiziranog kriminala, zlouporabe vlasti, korupcije, zlouporabe dužnosti, nepotizma, fenomena „rotirajućih vrata”, kršenja temeljnih prava i nasilnog ekstremizma.** Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada, **ubojstava, prijetnji, zastrašivanja** i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera, **uključujući jamčenje fizičke sigurnosti i zaštitu života istraživačkih novinara te istraživanje naručenih ubojstava,** kako bi im se omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od legitimnog javnog interesa, **bez straha od kažnjavanja zbog potrage za istinom i informiranja javnosti.**

Amandman 11
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi, kao što su članovi akademske zajednice i *istraživači*, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu.

Amandman 12
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 7.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša, ***rodnoj ravnopravnosti*** i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu, ***pozivati na odgovornost*** i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci, ***skupine*** ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su ***građanska, politička, ekonomska, socijalna i kulturna prava*** te prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava, ***sindikalna prava*** ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi, kao što su članovi akademske zajednice, ***umjetnici, zviždači i politička oporba***, kao i ***pojedinci***, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu, ***jer i oni mogu biti mete SLAPP-ova.***

Izmjena

(7a) Članovi akademske zajednice i istraživači ostvaruju svoje pravo i obvezu izražavanja unutar svojeg područja stručnosti, daju ključan doprinos javnom diskursu i širenju znanja te osiguravaju da se demokratska rasprava može odvijati na utemeljenoj osnovi. Upotreba pravnih

instrumenata u svrhu zastrašivanja kojima se članove akademske zajednice i istraživače nastoji spriječiti u komuniciranju o pitanjima povezanim s njihovim znanstvenim aktivnostima izravno je kršenje akademske slobode i ugrožava ključnu ulogu znanstvenika u svim područjima njihova rada, pa tako i u borbi protiv dezinformacija i pogrešnih informacija.

Amandman 13
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 7.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7b) Borci za zaštitu okoliša također imaju ključnu ulogu u zaštiti temeljnih prava i postizanju okolišnih ciljeva koje je postavila Europska unija te ih se ni na koji način ne smije progoniti ili uznemiravati zbog njihova sudjelovanja u aktivnostima za zaštitu ljudskih prava te prava u području okoliša i klime. Posljednjih su godina borci za zaštitu okoliša sve češće žrtve ubojstava, prijetnji, uznemiravanja, zastrašivanja, kampanja klevetanja, kriminalizacije i sudskog uznemiravanja.

Amandman 14
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 7.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7c) Borci za prava žena i LGBTIQ+ osoba također imaju ključnu ulogu u promicanju i obrani rodne ravnopravnosti te pružanju potpore i zaštite žrtvama rodno uvjetovanog nasilja. Borci i organizacije za prava žena i LGBTIQ+ osoba sve se češće suočavaju s napadima i prijetnjama, među ostalim prijetnjama smrću, i nasiljem koje dovodi do

autocenzure. Tijekom godina strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja sve se više upotrebljavaju za kriminalizaciju solidarnosti, kao i protiv aktivista koji brane prava žena, rodnu ravnopravnost i prava LGBTIQ+ osoba, kako bi se ometao napredak u postizanju rodne ravnopravnosti, čime se sve više dovodi u pitanje njihova uloga javnih nadzornih tijela i doprinosi smanjenju prostora za djelovanje civilnog društva u Uniji.

Amandman 15
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) Kako bi se potaknulo takvo okruženje, važno je zaštititi novinare i borce za ljudska prava od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu, nego kako bi se *ušutkala javna rasprava, obično uznemiravanjem i zastrašivanjem.*

Izmjena

(9) Kako bi se potaknulo takvo okruženje, važno je zaštititi *fizičke ili pravne osobe uključene u javno sudjelovanje, a posebno novinare, zviždače, aktiviste, članove akademske zajednice, istraživače, umjetnike* i borce za ljudska prava, *uključujući organizacije civilnog društva i sindikate* od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu *radi stvarnog pozivanja na pravo ili obranu ili izvršavanje prava*, nego kako bi se *spriječilo, ograničilo ili kaznilo javno sudjelovanje, s krajnjim ciljem ušutkavanja javne rasprave i sprečavanja istraživanja i izvješćivanja o kršenju prava Unije i nacionalnog prava, korupcije i drugih zlonamjernih praksi. Takve se prakse često upotrebljavaju u svrhu uznemiravanja i zastrašivanja.*

Amandman 16
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su **pojedinici, lobiji, korporacije i državna** tijela. Često **uključuju neravnotežu** moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. **Iako** neravnoteža moći **nije uvijek** prisutna u **takvim predmetima, kada postoji**, znatno **povećava štetne i odvrćajuće učinke** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Izmjena

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni **pojedinici ili** subjekti, kao što su **lobiji, korporacije, javni dužnosnici, subjekti i tijela pod javnim nadzorom, uključujući političare i pravosudna** tijela, **u pokušaju da se ušutka javna rasprava. Protiv žrtava SLAPP-ova tužbe se mogu pokretati zbog izražavanja kritičkog mišljenja o određenom ponašanju ili zbog osude pogrešnog postupanja, a takve su tužbe često obilježene neravnotežom** moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Neravnoteža moći **velik je i čest sastavni dio takvih slučajeva, ali možda ne postoji u nekim slučajevima koji ispunjavaju kriterije strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja ako su prisutna sva druga karakteristična obilježja takvih tužbi. Slučajeve u kojima ne postoji neravnoteža moći trebalo bi tumačiti s oprezom kako bi se izbjeglo da nevladine organizacije, borci za ljudska prava, aktivisti, novinari i drugi koji se obrate sudu u dobroj vjeri kako bi se obranili od klevetničkih komentara moćnih aktera budu zlonamjerno optuženi za pokretanje strateških tužbi za javno sudjelovanje. Ako je neravnoteža moći prisutna, znatno se povećavaju štetni i odvrćajući učinci** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 17
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **novinara i boraca za ljudska prava** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog

Izmjena

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse **te im nanijeti psihološku štetu**. Zbog

interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare i borce za ljudska prava. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvratajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare, **zviždače, aktiviste, članove akademske zajednice, istraživače, umjetnike** i borce za ljudska prava, **uključujući civilno društvo, nevladine organizacije i sindikate koji su uključeni u javno sudjelovanje**. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvratajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Amandman 18

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave nacionalnih sudova.

Izmjena

(12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji **moгу biti građanski, administrativni ili kazneni ili kombinacija tih vrsta, koji** ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. **Kako podaci pokazuju, većina slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja kazneni su i domaći predmeti.** Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. **Trajanje postupaka, financijski pritisak i prijetnja sankcijama, pogotovo kaznenima, moćna su sredstva za zastrašivanje i ušutkavanje kritičara.** Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave

nacionalnih sudova *i dovode do zloupotrebe njihovih resursa.*

Amandman 19
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija

(13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od javnog interesa. To uključuje, na primjer, pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijete sudski postupak zbog pružanja usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

Izmjena

(13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su **izravno ili neizravno** uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od javnog interesa. To uključuje, na primjer, **članove obitelji, medijske kuće**, pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijete sudski postupak zbog **pomaganja ili** pružanja **potpore ili** usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

Amandman 20
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 13.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(13a) Cilj je ove Direktive i obeshrabriti zlonamjernu upotrebu predsudskih postupaka, kao što su pismene opomene i nalozi za odustajanje, koji se upotrebljavaju za ušutkavanje fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje. Direktivom se fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno sudjelovanje daju alati za učinkovitu borbu protiv zlonamjernih zahtjeva na sudu, čime se pomaže i u sprečavanju takvih taktika zastrašivanja.

Amandman 21
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

(14) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve vrste pravnih zahtjeva ili postupaka građanske ili trgovačke prirode s prekograničnim **implikacijama** bez obzira na vrstu suda. **To uključuje** građanske zahtjeve podnesene u kaznenim postupcima. **Uključuje** i privremene mjere i mjere predostrožnosti, mjere za suzbijanje ili druge posebne vrste pravnih lijekova dostupnih u okviru drugih instrumenata.

Izmjena

(14) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve vrste pravnih zahtjeva ili postupaka građanske ili trgovačke prirode s prekograničnim **implikacijama uključujući zahtjeve pred nacionalnim sudom u vrijeme njezina stupanja na snagu**, bez obzira na vrstu suda. **Sudski postupci obuhvaćeni ovom Direktivom odnose se na sve postupke pred sudom u građanskim stvarima, uključujući zahtjeve u ubrzanim postupcima, kao što su sudske zabrane. Uključuju i** građanske zahtjeve podnesene u kaznenim postupcima **jer su to u biti građanski, a ne kazneni zahtjevi. Uključuju i** privremene mjere i mjere predostrožnosti, mjere za suzbijanje ili druge posebne vrste pravnih lijekova dostupnih u okviru drugih instrumenata.

Amandman 22
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje **novinarskih**, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u

Izmjena

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila **temeljna i ljudska prava i slobode kao što je** pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje **novinarskog sadržaja, vijesti i aktualnih pitanja te** političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. **Budući javni interes odnosi se na činjenicu da predmet možda još nije od javnog interesa, ali može**

njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. ***Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima.***

Amandman 23
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 16.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

postati od javnog interesa kada javnost sazna za njega, primjerice nakon objave ili pojedinačne pritužbe. Javno sudjelovanje može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem ***akademske i umjetničke slobode te*** prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima.

Izmjena

(16a) Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću. Takve bi se aktivnosti trebale izravno odnositi na određeni čin javnog sudjelovanja, uključujući one koji se temelje na ugovornoj vezi između osobe koja je uključena u javno sudjelovanje i osobe koja obavlja pripremnu, potpornu ili pomoćnu aktivnost. Osim toga, javno sudjelovanje može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecanje na javno mnijenje ili poticanje daljnjeg djelovanja javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima. Podnošenje tužbi ne protiv osoba

uključenih u javno sudjelovanje, nego protiv medijske organizacije, kao što je internetska platforma na kojoj se objavljuje njihov rad ili protiv poduzeća koje tiska tekst ili trgovine koja ga prodaje, može biti učinkovit način ušutkavanja javnog sudjelovanja jer se bez takvih usluga mišljenja ne mogu objaviti i stoga ne mogu ni utjecati na javnu raspravu.

Amandman 24
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) Javno sudjelovanje ne bi se trebalo odnositi na komercijalno oglašavanje i marketinške aktivnosti, ***koji se najčešće ne provode u svrhu ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i informiranja.***

Izmjena

(17) Javno sudjelovanje ne bi se trebalo odnositi na komercijalno oglašavanje i marketinške aktivnosti.

Amandman 25
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu ili ostvarivanje temeljnih prava. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti.

Izmjena

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga, ***uključujući uvjete pod kojima se proizvode ili pružaju***, ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu, ***vladavinu prava ili ostvarivanje temeljnih prava, uključujući radnička prava, slobodu i pluralizam medija, nediskriminaciju, rodnu ravnopravnost i zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja.*** Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o

proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti, **radničkim pravima, pravima potrošača ili ljudskim pravima, uključujući načelo nediskriminacije.**

Amandman 26
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 19.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(19a) Optužbe za korupciju, prijevaru, pranje novca, pronevjeru, iznudu, prisilu, seksualno uznemiravanje i rodno uvjetovano nasilje ili druge oblike zastrašivanja i kriminala, uključujući kaznena djela protiv okoliša, također su pitanja od javnog interesa. Aktivnosti usmjerene na zaštitu vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a, na pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama s ciljem borbe protiv dezinformacija, kao i znanstvene i istraživačke aktivnosti, također se smatraju pitanjima od javnog interesa.

Amandman 27
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20) Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su odgađanje postupaka, stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu. Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji.

(20) Glavna je svrha zlonamjernih sudskih postupaka spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje ili im je cilj postići odvrćajući učinak na javno sudjelovanje u predmetnom pitanju; stoga predstavljaju zlouporabu materijalnog ili postupovnog prava. U općim načelima prava navodi se da se prava ne smiju ostvarivati zloupotrebom kako je utvrđeno u članku 54. Povelje i članku 17. Europske konvencije o ljudskim pravima. Zlonamjernu narav sudskog postupka treba utvrditi na temelju ukupnih

okolnosti tužbe. Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su **pretjerani ili prekomjerni odštetni zahtjevi, zahtijevanje neproporcionalnih prethodnih mjera ograničavanja, odgađanje postupaka, pokretanje višestrukih postupaka u vezi sa sličnim predmetima,** stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. **Pri utvrđivanju je li tužba zlonamjerna trebalo bi uzeti u obzir i prijašnje ponašanje tužitelja, a posebno eventualnu povijest pravnog zastrašivanja. Prethodno rano odbacivanje sličnog zahtjeva kao zlonamjernog trebalo bi biti prima facie pokazatelj zle namjere.** Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu **radi stvarnog pozivanja na pravo ili obranu ili izvršavanje prava, što dovodi do zlouporabe materijalnog ili postupovnog prava.** Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji, **kao što je prijetnja SLAPP-om. U slučaju smrti optuženika takve bi se zlonamjerne tužbe mogle nastaviti čak i protiv njegovih nasljednika.**

Amandman 28
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 20.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20a) U česta obilježja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja ubraja se i iskorištavanje prevlasti tužitelja u smislu gospodarske moći, pravnih resursa ili političkog utjecaja kako bi se ograničilo javno sudjelovanje tuženika. To dovodi do neravnoteže moći koja je posebno zabrinjavajuća ako se zlonamjerne tužbe financiraju izravno ili neizravno iz državnih proračuna te ako se kombiniraju s drugim neizravnim i izravnim državnim

mjerama protiv neovisnih medijskih kuća, neovisnog novinarstva i civilnog društva. Takva neravnoteža moći može biti odsutna u nekim slučajevima koji ispunjavaju druge kriterije strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 29
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 23.

Tekst koji je predložila Komisija

(23) Tuženici bi trebali moći zatražiti sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje **očito neosnovanog** sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme.

Izmjena

(23) Tuženici bi trebali moći zatražiti sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje **zlonamjernog** sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme. **Sudski postupci pokrenuti protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog javnog sudjelovanja trebali bi se rješavati brzo i učinkovito, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje.**

Amandman 30
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 23.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

(23a) Svaka fizička ili pravna osoba koji štiti ili promiče prava osoba uključenih u javno sudjelovanje ili koji na neki drugi način ima interes u obrani aktivnosti javnog sudjelovanja na koju je usmjeren SLAPP trebala bi biti u mogućnosti sudjelovati u tom postupku ili dostaviti informacije, ili kako bi pružila potporu tuženiku ili u njegovo ime, uz njegovo odobrenje. Takva mogućnost pravnog zastupanja ne bi trebala dovoditi u pitanje

Izmjena

pravo i nadležnosti sindikata i predstavnika radnika da se uključe u pravosudne postupke u ime radnika ili kako bi ih podržali, u skladu s drugim pravilima Unije i nacionalnim pravilima.

Amandman 31
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 25.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(25a) Postupci protiv javnog sudjelovanja izlažu osobe protiv kojih su pokrenuti velikoj financijskoj i psihološkoj šteti, a istodobno ih i suočavaju s potrebom da utvrde činjenice koje je često teško dokazati, kao što je zlonamjerna narav sudskog postupka. U takvim situacijama tuženici bi trebali imati pravo na potporu potrebnu za iznošenje svoje argumentacije, podložno njihovu prethodnom odobrenju. To među ostalim uključuje potporu i pružanje informacija. Tuženik bi trebao imati pravo tražiti takvu potporu od svake fizičke ili pravne osobe koja ima legitiman interes ili stručnost u zaštiti ili promicanju prava osoba uključenih u javno sudjelovanje. To među ostalim obuhvaća novinare i članove akademske zajednice, kao i nevladine organizacije, sindikalna tijela i agencije, međunarodne organizacije i njihova tijela, strukovne udruge i udruge predstavnika, sindikate i druga kolektivna tijela koja djeluju u interesu tuženika ili s posebnim znanjem o tužitelju, posebno o njihovu djelovanju protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 32
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 30.

Tekst koji je predložila Komisija

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije **očito neosnovana**. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da **samo** treba **zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja** da tužbeni zahtjev nije **očito neosnovan** kako bi **izbjegao** rano odbacivanje tužbenog zahtjeva.

Amandman 33
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 30.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Amandman 34
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 34.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije **zlonamjerna**. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da treba **utvrditi** da tužbeni zahtjev nije **zlonamjerna** kako bi **se izbjeglo** rano odbacivanje tužbenog zahtjeva, **kao i da bi, pri podnošenju zahtjeva za odbacivanje, tuženik trebao sudu dostaviti dokaze o elementima koji upućuju na zlu namjeru**.

Izmjena

(30a) Prijevremeno odbacivanje potpuno ili djelomično neutemeljenih zahtjeva ne predstavlja neopravdano kršenje prava na pristup pravosuđu. U skladu s ovom Direktivom, države članice trebale bi ovlastiti svoje sudove i sudove za donošenje ranih odluka o odbacivanju, ali takve bi odluke trebao donijeti sudac za svaki pojedini slučaj, za zahtjeve u kojima cilj tužitelja nije stvarno pozivanje na pravo, obrana ili izvršavanje prava. Osim toga, tužitelji bi uvijek trebali imati pravo podnijeti žalbu na ranu odluku o odbacivanju.

Izmjena

(34a) Odredbe i zaštitne mjere ove

Direktive primjenjuju se, u skladu s tumačenjem načela „tempus regit actum”^{1a} od strane Suda Europske unije, na sve tekuće sudske postupke protiv javnog sudjelovanja na dan stupanja na snagu nacionalnog zakona kojim se provodi Direktiva i nakon toga.

^{1a} Predmet br. C-610/10, Europska Komisija / Kraljevina Španjolska

Amandman 35
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 35.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(35a) Ovom se Direktivom ne bi trebala dovesti u pitanje postojeća prava na pravno zastupanje i intervenciju zajamčena drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Amandman 36
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 36.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

(36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. ***Pri prenošenju ove Direktive države članice također bi trebale osigurati provedbu preporuke***

Komisije. U tom bi pogledu države članice trebale posebnu pozornost posvetiti provedbi preporuka Komisije, osobito u vezi s uključivanjem zaštitnih mjera sličnih onima utvrđenim trenutačnom Direktivom za domaće slučajeve koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive, te s pružanjem troškovno prihvatljive i lako dostupne pravne pomoći tuženicima, i osigurati uključivanje ciljanih odredaba u tu svrhu u svoje prenesene nacionalne zakone.

Amandman 37
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 36.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36a) Ovom se Direktivom osiguravaju potpora i preventivne mjere, uključujući uspostavu nacionalnih fondova od strane država članica, kojima upravlja neovisno tijelo kao što su organizacije civilnog društva uz potporu Komisije, mehanizme nefinancijske potpore kao što su pružanje pravne pomoći i psihološke potpore, kao i mjere osposobljavanja, senzibilizacije i prikupljanja podataka. Njome se također nastoji osigurati prikupljanje podataka utvrđivanjem zajedničkih kriterija na razini EU-a. Nacionalne kontaktne točke, koje koordinira Komisija i kojima upravljaju neovisne organizacije civilnog društva koje upravljaju fondovima Unije, trebale bi se uspostaviti za prikupljanje i razmjenu informacija o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takve organizacije mogle bi uključivati udruženja pravnih stručnjaka, vijeća za medije i tisak, krovna udruženja boraca za ljudska prava, udruženja na razini Unije i nacionalnoj razini, odvjetnička društva koja pro bono brane osobe koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja, pravne klinike

sveučilišta i druge nevladine organizacije.

Amandman 38
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 36.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36b) Cilj ove Direktive nije rješavanje svih strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja koje se podižu protiv osoba uključenih u javno sudjelovanje. U budućnosti bi posebnu pozornost trebalo posvetiti zlouporabi sustava kaznenog prava, kao i sustava upravnog prava. Konkretno, kazneno djelo klevete bilo je izloženo posebnom riziku da ga se zloupotrijebi kao osnova za podizanje strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja. Komisija i države članice trebale bi raditi na rješenjima za uklanjanje tih rizika.

Amandman 39
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 36.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36c) Osposobljavanjem novinara, drugih medijskih djelatnika i boraca za ljudska prava trebale bi se ojačati njihove sposobnosti rješavanja problema zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Naglasak bi se trebao staviti na prepoznavanje takvih sudskih postupaka, način na koji se njima upravlja te informiranje o njihovim pravima i obvezama kako bi mogli poduzeti potrebne korake za zaštitu od takvih postupaka. Trebalo bi osigurati i osposobljavanje pravnih stručnjaka kako bi se povećala svijest o zlonamjernim sudskim postupcima i kako bi ih se moglo otkriti u vrlo ranoj fazi.

Amandman 40
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 36.d (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36d) Države članice trebale bi uspostaviti namjenske nacionalne fondove kojima bi upravljalo neovisno tijelo uz potporu Komisije, kao što su organizacije civilnog društva, kako bi se žrtvama zlonamjernih sudskih postupaka pružila potpora i naknada. Nacionalni fondovi trebali bi se djelomično financirati novčanim kaznama. Resurse osigurane iz nacionalnih fondova trebalo bi raspodijeliti i organizacijama koje pružaju smjernice i potporu metama strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja kako bi se osiguralo da takve organizacije raspolažu dostatnim resursima za primjereno obavljanje svojih zadaća.

Amandman 41
Prijedlog direktive
Uvodna izjava 3.e (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(36e) Prikupljanje podataka ključno je za dokumentiranje slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka i pronalaženje rješenja za njihovo sprečavanje. Ovom bi se Direktivom trebali utvrditi zajednički kriteriji za standardizaciju postupaka prikupljanja podataka u državama članicama i osigurati prikupljanje usporedivih podataka. Takvi bi podaci trebali uključivati:

(i) broj zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja pokrenutih u relevantnoj godini;

(ii) broj zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja koji su rano odbačeni zbog oslanjanja na potpuno ili djelomično neosnovane

zahtjeve u relevantnoj godini počevši od 2022., odbačene i na temelju merituma i zbog postupovnih razloga;

(iii) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tuženika (npr. novinar, borac za ljudska prava, medijska kuća);

(iv) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tužitelja (npr. političar, privatna osoba, poduzeće, je li tužitelj strani subjekt);

(v) podatke o radnjama javnog sudjelovanja zbog kojih su pokrenuti sudski postupci;

(vi) procijenjeni iznos početne odštete koju su zatražili tužitelji;

(vii) opis različitih pravnih osnova kojima se služe tužitelji i povezane podatke;

(viii) podatke o trajanju postupka, uključujući sve stupnjeve nadležnosti;

(ix) podatke o prekograničnim elementima;

(x) ako su dostupni, druge podatke, uključujući one o troškovima sudskih postupaka i, kad je to relevantno i primjereno, relevantne podatke o povijesnoj pozadini predmeta;

(xi) vrstu zahtjeva izdanog na temelju ove Direktive i priloženu Preporuku.

Amandman 42

Prijedlog direktive

Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ovom su Direktivom predviđene mjere zaštite od *očito neosnovanih* ili *zlonamjernih* sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih i pravnih osoba, *posebno novinara* i *boraca* za ljudska prava jer su uključeni u javno

Izmjena

Ovom su Direktivom predviđene *postupovne i pravne* mjere zaštite od *zlonamjernih sudskih postupaka* ili *prijetnji o pokretanju* sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama *koji se pokreću izravno ili neizravno* protiv fizičkih *ili* pravnih osoba, *kao što su novinari, medijske kuće i borci*

sudjelovanje.

za prava, osobito borci za ljudska prava, zaštitu okoliša, prava žena i LGBTIQ+ osoba, kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, aktivisti, sindikati, umjetnici, istraživači, članovi akademske zajednice, blogeri, zviždači i politička oporba, jer su uključeni u javno sudjelovanje, među ostalim na internetu.

Amandman 43

Prijedlog direktive

Članak 1. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1a) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalni standardi zaštite fizičkih i pravnih osoba koje su uključene u javno sudjelovanje u području građanskih sudskih postupaka. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja osnovu za smanjenje razine zaštitnih mjera koje države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.

Amandman 44

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa **te pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima**. To uključuje pritužbe, predstavke, **upravne ili sudske zahtjeve** i sudjelovanje na javnim **saslušanjima**;

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila **temeljno pravo i slobodu kao što je** pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, **sloboda udruživanja i okupljanja, sloboda medija, akademska i umjetnička sloboda, sloboda znanosti i kulture, pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje, pravo na učinkovit pravni lijek i pravo na dobru upravu**. To uključuje **sve aktivnosti bez obzira na prirodu, medij ili oblik, koje služe za provedbu javnog nadzora,**

otkrivanje, širenje ili promicanje informacija za javnost, kao što su pritužbe, predstavke, upravni ili sudski zahtjevi i sudjelovanje u javnim saslušanjima, kao i svi oblici stvaranja, izlaganja, oglašavanja ili drugog promicanja novinarskih, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela. Osim toga, uključuje i sve potporne ili pripremne aktivnosti povezane s njima, posebice rad medijskih organizacija, kao što je potpora koju pružaju fizičke ili pravne osobe na profesionalnoj ili privatnoj osnovi u svrhe izravno povezane s javnim sudjelovanjem kad je riječ o pitanju od javnog interesa;

Amandman 45
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klima ili ostvarivanje temeljnih prava;

Izmjena

(a) javno zdravlje, sigurnost, **sloboda i pluralizam medija**, okoliš, klima ili ostvarivanje temeljnih **i ljudskih prava, uključujući radnička prava, nediskriminaciju, rodnu ravnopravnost i zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja;**

Amandman 46
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

(c) pitanja koja razmatra ili preispituje zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili bilo koji drugi službeni javni postupak;

Izmjena

(c) pitanja koja razmatra ili preispituje **javnost ili** zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili bilo koji drugi službeni javni postupak, **kao i djelovanje ili izostanak djelovanja javnih tijela;**

Amandman 47
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

(d) navodi o korupciji, **prevari** ili **kriminalitetu**;

Izmjena

(d) navodi o korupciji, **prijevari, pronevjeri, pranju novca, iznuđivanju, prisili, seksualnom uznemiravanju i rodno uvjetovanom nasilju ili drugim oblicima zastrašivanja ili drugim oblicima kaznenog djela ili upravnog prekršaja, uključujući ekološki kriminal**;

Amandman 48
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka e

Tekst koji je predložila Komisija

(e) aktivnosti čiji je cilj **borba protiv širenja** dezinformacija;

Izmjena

(e) aktivnosti čiji je cilj **zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a i načela neuplitanja u demokratske procese te pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama u cilju borbe protiv** dezinformacija;

Amandman 49
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ea) akademske, znanstvene i istraživačke aktivnosti;

Amandman 50
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka eb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(eb) umjetničke aktivnosti;

Amandman 51
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem koji *su potpuno ili djelomično neosnovani* i čija je glavna svrha spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti:

Izmjena

3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem koji *služe sudskim postupcima u svrhe koje ne predstavljaju stvarno pozivanje na pravo ili obranu ili ostvarivanje prava* i čija je glavna svrha spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti:

Amandman 52
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka -a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(- a) u kojoj je mjeri zahtjev očito neosnovan;

Amandman 53
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili povezani subjekti;

Briše se.

Amandman 54
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka ca (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(ca) upotreba sudskih taktika kojima se tuženiku nameću nerazumni troškovi, među ostalim u pogledu odabira nadležnosti ili podnošenja zahtjeva kojima

se odugovlači postupak;

Amandman 55
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka cb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cb) iskorištavanje prevlasti u smislu gospodarske moći, pravnih sredstava ili političkog ili društvenog utjecaja kako bi se ograničilo tuženikovo sudjelovanje u javnosti, što dovodi do neravnoteže moći između dviju stranaka;

Amandman 56
Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka cc (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cc) postojanje više tekućih ili prethodnih postupaka povezanih sa sličnim pitanjima o javnom sudjelovanju koje je pokrenuo tužitelj ili povezani subjekti;

Amandman 57
Prijedlog direktive
Članak 3. stavak 1. točka 3. točka cb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(cd) prethodno rano odbacivanje sličnog zahtjeva kao zlonamjernog.

Amandman 58
Prijedlog direktive
Članak 5. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b) rano odbacivanje **očito neosnovanih** sudskih postupaka u skladu s

(b) rano odbacivanje **zlonamjernih** sudskih postupaka u skladu s

poglavljem III.;

poglavljem III.;

Amandman 59
Prijedlog direktive
Članak 5. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Države članice ***mogu predvidjeti*** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti.

Izmjena

3. Države članice ***predviđaju*** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti. ***Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak po službenoj dužnosti poduzima mjere u skladu s člancima 8., 14. i 15.***

Amandman 60
Prijedlog direktive
Članak 5. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Države članice osiguravaju da se sudski postupci pokrenuti protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog javnog sudjelovanja rješavaju brzo i učinkovito, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje.

Amandman 61
Prijedlog direktive
Članak 7. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Intervencija treće strane

Intervencija treće strane ***kao potpora tuženiku***

Amandman 62
Prijedlog direktive
Članak 7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje nevladinih organizacija *koje štite* ili *promiču prava osoba uključenih u javno sudjelovanje u tim sudskim postupcima*, ili *kao* potpore tuženiku ili *kao izvora informacija*.

Amandman 63
Prijedlog direktive
Članak 7.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Amandman 64
Prijedlog direktive
Poglavlje III. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Rano odbacivanje *očito neosnovanih* sudskih postupaka

Amandman 65
Prijedlog direktive
Članak 9. – stavak 1.

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje *Agencije Europske unije za temeljna prava, međunarodnih organizacija i njihovih tijela, kao što je Vijeće Europe, te* nevladinih organizacija ili kolektivnih tijela kao što su sindikati ili strukovne organizacije, mogu sudjelovati u tim postupcima ili dostaviti informacije u okviru njih, ili u vidu potpore tuženiku ili u njegovo ime uz njegovo odobrenje.

Izmjena

Članak 7.a

Zastupanje od trećih strana

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom postupku obuhvaćenom ovom Direktivom tuženik ima pravo da tijelo, organizacija ili udruženje djeluje u njegovo ime, podložno njegovu zahtjevu.

Izmjena

Rano odbacivanje *zlonamjernih* sudskih postupaka *protiv javnog sudjelovanja*

Tekst koji je predložila Komisija

1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja **kao očito neosnovanih**.

Amandman 66
Prijedlog direktive
Članak 9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. **Države članice mogu utvrditi rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni kako ostvarivanje prava ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško.**

Amandman 67
Prijedlog direktive
Članak 12. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije **očito neosnovan**.

Amandman 68
Prijedlog direktive
Poglavlje V.a (novo)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, **zlonamjernih** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja **definiranih u članku 3. stavku 3.**

Izmjena

2. **Tuženik u bilo kojoj fazi postupka može podnijeti zahtjev za odbacivanje; ako je nacionalnim sustavima građanskog postupovnog prava predviđena zasebna faza dopuštenosti, države članice mogu utvrditi rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za odbacivanje u toj fazi postupka.**

Izmjena

Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije **zlonamjerman, kako je definirano u članku 3. stavku 3.;**

Izmjena
Poglavlje V.a

MJERE POTPORE

Članak 18.a

Nacionalni fond

- 1. Države članice uz potporu Komisije uspostavljaju nacionalni fond za naknadu svim fizičkim ili pravnim osobama koje su pretrpjele štetu zbog zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog sudjelovanja koja nije pokrivena već postojećim nacionalnim programima za naknadu štete žrtvama i za potporu organizacijama koje pružaju savjete i potporu metama zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.***
- 2. Nacionalni fondovi djelomično se financiraju novčanim kaznama predviđenima u članku 16. ove Direktive. Države članice odlučuju o iznosu kazni koje treba dodijeliti iz nacionalnih fondova.***

Članak 18.b

Mehanizmi nefinancijske potpore

- 1. Države članice osiguravaju da se nefinancijski mehanizmi potpore pružaju osobama koje su uključene u javno sudjelovanje. Takve mjere uključuju pružanje pravne pomoći i psihološke potpore, kao i informacije o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu metama zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Potpora i pomoć moraju biti dostupne i besplatne.***
- 2. Države članice uspostavljaju kontaktnu točku kojom upravlja neovisna organizacija civilnog društva za prikupljanje i razmjenu informacija o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.***
- 3. Države članice olakšavaju razmjenu informacija i najboljih primjera iz prakse među organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje***

su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.

Amandman 69
Prijedlog direktive
Poglavlje V.b (novo)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Poglavlje V.b

PREVENTIVNE MJERE

Članak 18.c

Osposobljavanje

- 1. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravosuđa, neovisnosti pravne struke i razlika u organizaciji pravosuđa diljem Unije, države članice podupiru mogućnosti osposobljavanja za pravne stručnjake, kao što su pravosudno i sudsko osoblje na svim razinama sudova, kvalificirane odvjetnike, kao i za potencijalne mete takvih sudskih postupaka kako bi se povećala svijest o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim zaštitnim mjerama protiv njih predviđenima ovom Direktivom, kao i svijest o potrebama fizičkih ili pravnih osoba koje su uključene u javno sudjelovanje.***
- 2. Države članice osiguravaju da se mogućnosti osposobljavanja prošire na pojedince i organizacije koji sudjeluju u javnom sudjelovanju kako bi im se pružilo specifično znanje potrebno za prepoznavanje zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i pružanja odgovora na njih. Države članice osiguravaju da su zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja posebno uključeni u pravne i novinarske kurikulume.***
- 3. Države članice primaju potporu Komisije u olakšavanju osposobljavanja i razmjene praksi kako bi se u mjeri u kojoj je to moguće osigurali zajednički ciljevi i***

metodologija na razini EU-a. U tom bi pogledu trebale osigurati sudjelovanje pravnih stručnjaka i njihovih strukovnih udruženja.

Članak 18.d

Podizanje razine osviještenosti

1. *Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što su informativne kampanje i kampanje za podizanje svijesti usmjerene na sve relevantne dionike iz javnog i privatnog sektora te istraživački i obrazovni programi, kako bi se poticalo znanje o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim zaštitnim mjerama utvrđenima u ovoj Direktivi, kako bi se podigla javna svijest i ozbiljno smanjio rizik ili opasnost od takvih tužbi. Kad je to primjereno, države članice djeluju u suradnji sa svim relevantnim dionicima.*

2. *Države članice pružaju potporu i informacije o aktivnostima podizanja svijesti o postojećim strukturama potpore na razini EU-a i na nacionalnoj razini, uključujući upućivanje na nacionalne kontaktne točke koje prikupljaju i razmjenjuju informacije o dostupnim resursima, među ostalim o pravnoj pomoći i dostupnim pravnim načinima obrane.*

Članak 18.e

Prikupljanje podataka

1. *Uzimajući u obzir svoje institucijske odredbe o pravosudnoj statistici, države članice prikupljaju i objedinjuju podatke o zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja koji su pokrenuti u njihovoj nadležnosti povjeriti jednom ili više tijela uz puno poštovanje zahtjeva za zaštitu podataka.*

2. *Za potrebe stavka 1. ovog članka države članice uspostavljaju registar sudskih odluka koje se odnose na pitanja*

uređena ovom Direktivom i priloženom Preporukom. Takav registar mora biti besplatno dostupan javnosti na mjestu korištenja i u skladu je s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o zaštiti osobnih podataka.

Amandman 70
Prijedlog direktive
Članak 19.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Članak 19.a

Početak primjene

Odredbe ove Direktive primjenjuju se na sve zlonamjerne sudske postupke protiv javnog sudjelovanja definirane u članku 3. stavku 3. koji su pokrenuti ili koji su u tijeku u trenutku stupanja na snagu nacionalnog zakona kojim se provodi ova Direktiva i nakon toga.

Amandman 71
Prijedlog direktive
Članak 20. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive do **[pet godina]** od datuma prenošenja]. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije **[šest godina]** od datuma prenošenja] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama. Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive.

Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive do **[tri godine]** od datuma prenošenja] **i zatim na godišnjoj razini**. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije **[četiri godine]** od datuma prenošenja] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi **godišnje** izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama. Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. **Ta se izvješća stavljaju na raspolaganje javnosti.**

Amandman 72
Prijedlog direktive
Članak 20. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Komisija na temelju primjene ove Direktive o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja u građanskim tužbama podnesenima u kaznenim postupcima i na temelju drugih dostupnih informacija procjenjuje jesu li potrebne daljnje mjere protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja u kaznenim postupcima.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Zaštita osoba koje su uključene u sudjelovanje javnosti od očito neutemeljenih sudskih postupaka ili sudskih postupaka u kojima dolazi do zlouporabe („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
Referentni dokumenti	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	JURI 5.5.2022
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	LIBE 5.5.2022
Pridruženi odbori - datum objave na plenarnoj sjednici	15.12.2022
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Ramona Strugariu 12.1.2023
Prethodni/-a izvjestitelj(ica) za mišljenje	Anna Júlia Donáth
Razmatranje u odboru	22.3.2023
Datum usvajanja	23.5.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 51 –: 5 0: 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Furlas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róza Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skytvedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

7.6.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

upućeno Odboru za pravna pitanja

o Prijedlogu direktive Europskog Parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)

(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Izvjestitelj za mišljenje: Stelios Kouloglou

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Europska komisija objavila je 27. travnja 2022. svoj zakonodavni Prijedlog direktive o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”).

Izvjestitelj općenito pozdravlja prijedlog i predlaže poboljšanja u svrhu pojašnjavanja određenih odredaba, osobito onih povezanih s pojmovima, definicijama i područjem primjene direktive s ciljem jačanja zaštite građana u EU-u.

Izvjestitelj bi htio istaknuti da su takozvani SLAPP-ovi, tužbe podnesene u neprimjerenom svrhu, po svojoj prirodi zlonamjerne. Ako je određeni predmet „očito neosnovan”, to ukazuje na njegovu zlonamjernost. Imajući u vidu da bi sve zlonamjerne tužbe trebalo izdvojiti iz sudskog sustava i podvrgnuti sankcijama, izvjestitelj predlaže da se prestanu razlikovati pojmovi „očito neosnovan” i „zlonamjeran”, čime bi se osiguralo da se sva postupovna jamstva odnose na oba pojma, uz poseban naglasak na ranom odbacivanju, troškovnoj sigurnosti, naknadi štete i sankcijama. S obzirom na to da često korišten pojam „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” može djelovati nejasno za potrebe zakonodavstva zbog teškoće upotrebe i definiranja pojma „strateški”, osobito u građanskopravnim sustavima EU-a, izvjestitelj predlaže upotrebu pojma „zlonamjerne tužbe protiv javnog sudjelovanja” kao sveobuhvatnog pojma u tekstu, a da se pritom ipak zadrži uspostavljena kratica „SLAPP” u svrhu bolje komunikacije, izbjegavanja zabuna i zadržavanja poveznice s relevantnim tekstovima Vijeća i UN-a.

Osim toga, izvjestitelj smatra da je važno istaknuti široko osobno područje primjene direktive koje mora obuhvaćati tužbe podnesene protiv bilo koje fizičke ili pravne osobe koje su izravno ili neizravno uključene u javno sudjelovanje. Izričitim navođenjem određenih kategorija meta SLAPP-ova u obliku primjera, npr. civilno društvo, nevladine organizacije i sindikati te istraživači, znanstvenici, članovi akademske zajednice, umjetnici, zviždači i izdavači, mora se obuhvatiti širok raspon aktera zahvaćenih ovom pojavom u EU-u. Isto tako, u određenim uvodnim izjavama naglasak je na novinarima i borcima za ljudska prava kako bi se zadržala prvotna namjera teksta jer te skupine čine većinu žrtava SLAPP-ova. Dodano je posebno upućivanje na zabrinjavajući rodno uvjetovan porast SLAPP-ova. Također je predloženo da se

prošire pravne intervencije treće strane, među ostalim strukovnih udruženja, kako bi se poboljšalo zastupanje prava osoba uključenih u javno sudjelovanje.

Izvjestitelju je vrlo važno osigurati da se nova direktiva primjenjuje na neriješene predmete koji su pokrenuti ili nastavljeni pred nacionalnim sudom u trenutku kada direktiva stupi na snagu, te na građanske tužbe podnesene u kaznenim postupcima, a administrativna pitanja potrebno je restriktivno tumačiti kako bi se građane bolje zaštitilo od tužbi koje su zlonamjerno utemeljene na odredbama administrativne prirode.

Osim toga, izvjestitelj predlaže da se uključe upućivanja na nekoliko drugih prava i sloboda neodvojivo povezanih s ostvarivanjem slobode izražavanja i informiranja, npr. pravo na slobodu udruživanja i okupljanja te slobodu umjetnosti, kulture i znanosti, s ciljem da se zakonodavni instrument temelji na sveobuhvatnoj definiciji pojma javnog sudjelovanja utemeljenoj na pravima, što se treba tumačiti kao sudjelovanje u javnom životu i donošenju odluka, no i u izvršavanju uloge čuvara kako bi se promicala odgovornost za aktivnosti koje se smatraju nezakonitima, nemoralnima, nedopuštenima, nesigurnima ili prijevarama.

Javno sudjelovanje trebalo bi jasno obuhvaćati i umjetničke, kulturne, istraživačke i znanstvene aktivnosti te uključivati i digitalno okruženje kako bi se osiguralo da zaštićene aktivnosti javnog sudjelovanja uključuju i pravo na izražavanja na internetu.

Izvjestitelj usto smatra da je važno omogućiti koncept „pitanja od javnog interesa” utemeljen na pravima. U okviru, primjerice, javnog zdravlja i održive potrošnje, kršenja radnih uvjeta ili ljudskih prava velikih razmjera u lancima opskrbe također mogu predstavljati javni interes. To se mora pojasniti kako radnici ili organizacije koji prijavljuju takve nepravilnosti ne bi postali mete SLAPP-ova, u skladu s Direktivom o zaštiti zviždača, te kako bi se podržao učinkovit nadzor nad Prijedlogom direktive EU-a o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i Prijedlogom uredbe o prisilnom radu koji su u postupku donošenja, te provođenje takvih prijedloga. Osim toga, izvjestitelj pozdravlja inovativnu perspektivu direktive u pogledu prekograničnog pokrivanja određenih domaćih slučajeva i predlaže da se općenito tumači u skladu sa svojim značajem u odnosu na koncept „pitanja od javnog interesa”, umjesto da ima tek praktične implikacije za različite države članice, osobito u današnjem digitalnom svijetu, te da se ojačaju zaštitne mjere EU-a protiv biranja najpovoljnijeg suda i SLAPP-ova iz trećih zemalja.

Iznimno je važan jasan teret dokazivanja koji snosi tužitelj te je stoga izvjestitelj zamijenio prag „očite neosnovanosti” zahtjevom da tužitelj uspostavi predmet prima facie za svaki bitan element razloga za podizanje tužbe.

Naposljetku, izvjestitelj predlaže i osposobljavanje i podizanje svijesti te preispitivanje deontoloških standarda pravnih stručnjaka kako bi se omogućila učinkovita provedba direktive.

Izvjestiteljevi su prijedlozi izrađeni osobito na temelju informacija dobivenih od organizacija civilnog društva, među kojima su:

- Koalicija protiv SLAPP-ova u Europi
- Amnesty International
- Unija za građanske slobode za Europu

- Odbor za zaštitu novinara
- Greenpeace International
- Zaklada Daphne Caruana Galizia
- Udruga Culture Action Europe
- Udruga News Media Europe

AMANDMANI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prijedlog direktive

Naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA

o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od **očito** neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka (**„strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”**)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG
PARLAMENTA I VIJEĆA

o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka (**SLAPP-ovi**)

Amandman 2

Prijedlog direktive

Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), te pravo na djelotvoran pravni lijek i na

(2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), **slobode okupljanja i udruživanja**

pošteno suđenje (članak 47.).

(članak 12.) te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.).

Amandman 3

Prijedlog direktive Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”).

Izmjena

(3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice **koje je potrebno u demokratskom društvu**. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja, **kojim su obuhvaćeni i zaštita ugleda ili prava drugih i sprečavanje otkrivanja povjerljivih informacija poput korespondencije**, kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”). **Pravo na slobodu izražavanja i informiranja povezano je s drugim pravima i slobodama, uključujući pravo na slobodu okupljanja i udruživanja, kako je utvrđeno u članku 12. Povelje, te slobodu umjetnosti i znanosti, uključujući akademsku slobodu, kako je utvrđeno u članku 13. Povelje.**

Amandman 4

Prijedlog direktive Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Svrha je ove Direktive pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, posebice novinarima i borcima za ljudska prava, od sudskih postupaka koji se **protiv njih** pokreću kako

Izmjena

(4) Svrha je ove Direktive pružiti zaštitu fizičkim i pravnim osobama koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, **uključujući na internetu**, posebice novinarima i borcima za ljudska prava, **uključujući civilno**

bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”).

društvo, nevladine organizacije i sindikate te istraživače, članove akademske zajednice, studente, umjetnike, zviždače i izdavače novinarskih i umjetničkih djela, od zlonamjernih sudskih postupaka koji se pokreću kako bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”) i očuvati pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.

Amandman 5

Prijedlog direktive Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. Ključno je da im se omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i borbi protiv dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći učinkovito provoditi svoje aktivnosti kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama.

Izmjena

(5) ***Postoji hitna potreba za očuvanjem neovisnosti medija od političkog i gospodarskog pritiska, kao što je onaj koji se upotrebljava u okviru SLAPP-ova.*** Novinari ***i novinski izdavači*** imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. Ključno je da ***svoje aktivnosti obavljaju u skladu s novinarskim standardima i poveljama i da*** im se omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i borbi protiv dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći učinkovito provoditi svoje aktivnosti kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama. ***Novinari bi trebali biti slobodni kritizirati bez straha od kaznenog progona ili kršenja prava na slobodu izražavanja te bi im se trebala osigurati zaštita, sigurnost i osnaživanje.***

Amandman 6

Prijedlog direktive Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

(7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi, *kao što su članovi akademске zajednice i istraživači, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu.*

Amandman 7

**Prijedlog direktive
Uvodna izjava 7.a (nova)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu, ***promicati odgovornost*** i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, ***prava migranata, izbjeglica i tražitelja azila***, radnička prava ***i sindikalna prava*** ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi ***na internetu ili izvan njega mogu uključivati članove akademске zajednice i istraživače, znanstvenike, obrazovne djelatnike, umjetnike, kulturne djelatnike, aktiviste na društvenim mrežama i zviždače.***

Izmjena

(7 a) Borci za prava žena, LGBTIQ osoba i rodnu ravnopravnost imaju ključnu ulogu u ostvarenju rodno ravnopravne Europe. Trebali bi moći promicati odgovornost i izraziti svoje mišljenje o bilo kojem slučaju rodno uvjetovanog uznemiravanja, nasilja, zlostavljanja ili zlorabe odnosa moći, a da pritom ne budu meta drugog vala rodno uvjetovanog uznemiravanja kao žrtve SLAPP-ova. Stoga su ciljevi i odredbe ove Direktive povezani i trebalo bi ih tumačiti kako bi se postigla najviša moguća zaštita žrtava rodno uvjetovanih

SLAPP-ova, uz sve relevantne politike i zakonodavstvo EU-a.

Amandman 8

Prijedlog direktive Uvodna izjava 7.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7 b) Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti osiguravanju da ova Direktiva učinkovito pomaže u borbi protiv diskriminacije kojoj su često izložene rasne, vjerske i etničke manjine.

Amandman 9

Prijedlog direktive Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8) Za zdravu i uspješnu demokraciju potrebno je osobama omogućiti aktivno sudjelovanje u javnoj raspravi bez nepotrebnog uplitanja javnih tijela ili drugih moćnih dionika, domaćih ili stranih. Kako bi se osiguralo smisleno sudjelovanje, osobe bi trebale imati pristup pouzdanim informacijama, na temelju kojih će moći oblikovati vlastita mišljenja i samostalno prosuđivati u javnom prostoru u kojem se različita stajališta mogu slobodno izražavati.

(8) Za zdravu i uspješnu demokraciju potrebno je osobama omogućiti aktivno sudjelovanje u javnoj raspravi bez nepotrebnog uplitanja javnih tijela ili drugih moćnih dionika, domaćih ili stranih. Kako bi se osiguralo smisleno sudjelovanje, osobe bi trebale imati pristup pouzdanim, ***objektivnim i nepristranim*** informacijama, na temelju kojih će moći oblikovati vlastita mišljenja i samostalno prosuđivati u javnom prostoru u kojem se različita stajališta mogu slobodno izražavati. ***Stoga je ključno promicati i podržavati podizanje svijesti o njihovim pravima i slobodama, kritičko razmišljanje i medijsku pismenost, među ostalim s pomoću obrazovnih programa i programa osposobljavanja u državama članicama, te istodobno horizontalno omogućiti sve relevantne politike EU-a, primjerice Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021. – 2027. i europski prostor obrazovanja. Potrebno je uložiti odgovarajuća sredstva kako bi se građane učinkovito informiralo o njihovim građanskim pravima na javno***

sudjelovanje, a razmjenu najboljih praksi trebalo bi poticati na razini EU-a. Programi medijske pismenosti trebali bi biti ključan instrument za države članice kako bi zaštitile svoje građane od nepotrebnog uplitanja u javnu raspravu.

Amandman 10

Prijedlog direktive Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(9)

(9) Kako bi se potaknulo **zdravo i uspješno** okruženje, važno je zaštititi **sve fizičke i pravne osobe uključene u javno sudjelovanje, posebice** novinare i borce za ljudska prava **i omogućiti pristup pouzdanim informacijama** iz sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu, nego **radi iskorištavanja postupovnih instrumenata** kako bi se ušutkala javna rasprava, obično uznemiravanjem i zastrašivanjem. **Njima se ograničavaju istrage i puštanje legitimnih informacija u javnost, čime se otežava uloga nadzornika i ograničava zdravlje demokracija.**

Amandman 11

Prijedlog direktive Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su pojedinci, lobiji, korporacije i državna tijela. Često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije uvijek prisutna u takvim predmetima, kada postoji, znatno povećava štetne i **odvraćajuće učinke sudskih postupaka** protiv javnog

(10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su pojedinci, lobiji, korporacije, **političke stranke** i državna tijela. Često uključuju neravnotežu moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Iako neravnoteža moći nije uvijek prisutna u takvim predmetima, kada postoji, znatno povećava štetne **učinke tih postupaka, sužavajući građanski prostor za djelovanje civilnog društva i uključivanje**

sudjelovanja.

u javno sudjelovanje te ozbiljno ugrožavajući demokraciju. SLAPP-ovi kao neutemeljeni sudski postupci ili sudski postupci koji se zloupotrebljavaju mogu se upotrebljavati u građanskim postupcima, ali i u građanskim tužbama podnesenima u kaznenim postupcima protiv javnog sudjelovanja kojim se želi ušutkati kritika i spriječiti javni nadzor nauštrb javne rasprave.

Amandman 12

Prijedlog direktive Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **novinara i boraca za ljudska prava** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare i borce za ljudska prava. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini.

Izmjena

(11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled **fizičkih ili pravnih osoba koje su predmet postupaka** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. **Osim toga, sudski postupci protiv javnog sudjelovanja često se temelje na neutemeljenim optužbama.** Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare i borce za ljudska prava, **članove akademske zajednice, istraživače, umjetnike i bilo koju osobu uključenu u javno sudjelovanje.** Postojanje takvih praksi stoga može imati odvrćajući učinak na njihov rad **jer se njima ušutkavaju kritičari** te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti **jer svi SLAPP-ovi ne dođu do suda i često ostanu samo prijetnje tužbom**, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini. **Nadalje, takvi slučajevi mogu stvoriti presedane koji u konačnici dovode do ometanja javnog sudjelovanja, širenja dezinformacija i nedostatka povjerenja unutar Unije.**

Amandman 13

Prijedlog direktive Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje *novinarskih*, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima.

Izmjena

(16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila, **uključujući u digitalnom okruženju**, i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje **novinarskog sadržaja, vijesti i aktualnih pitanja**, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, **dokumentarističkih**, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela **bez obzira na medij ili format** te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima **i sve druge aktivnosti koje služe otkrivanju, širenju ili promicanju u javnosti**. Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima.

Amandman 14

Prijedlog direktive Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu ili ostvarivanje temeljnih prava. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti.

Izmjena

(18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, **sastav**, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga, **zemlju podrijetla, uključujući uvjete pod kojima se proizvode ili pružaju**, ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu ili ostvarivanje temeljnih prava. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti, **radničkim pravima, pravima potrošača ili ljudskim pravima, uključujući načelo nediskriminacije, u skladu s relevantnim zakonodavstvom koje se provodi u tim područjima.**

Amandman 15

Prijedlog direktive Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija

(20) Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su odgađanje postupaka, stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. Tužitelj **te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario** pristup pravosuđu. **Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju** s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji.

Izmjena

(20) Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su **pretjerani ili prekomjerni odštetni zahtjevi, zahtijevanje neproporcionalnih prethodnih mjera ograničavanja**, odgađanje postupaka, stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. **U tim slučajevima u kojima je tužitelj u znatno utjecajnijem položaju od tuženika, koji djeluje po pitanju od javnog interesa, može se smatrati da tužitelj prvenstveno ne nastoji ostvariti svoje osnovno pravo na**

pristup pravosuđu. **Takvi se postupci mogu kombinirati** s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji. **U tom kontekstu pozornost treba posvetiti i rodno uvjetovanom uznemiravanju kao posebno opakom pokazatelju/obliku zlostavljanja.**

Amandman 16

Prijedlog direktive Uvodna izjava 22.

Tekst koji je predložila Komisija

(22) Trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak. Čak i ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak, trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije u druge dvije vrste situacija. Prva je situacija u kojoj je određen čin javnog sudjelovanja koji se odnosi na pitanje od javnog interesa relevantan za više država članica. To uključuje, na primjer, javno sudjelovanje u događanjima koja organiziraju institucije Unije, kao što su pojavljivanje na javnim saslušanjima, ili izjave ili aktivnosti o pitanjima koja **su posebno** važna za više država članica, kao što su prekogranično onečišćenje ili navodi o pranju novca uz moguće prekogranično sudjelovanje. Druga je situacija u kojoj bi trebalo smatrati da stvar ima prekogranične implikacije kad su tužitelj ili povezani subjekti pokrenuli paralelni ili prethodni sudski postupak protiv istih ili povezanih tuženika u drugoj državi članici. U tim se dvjema vrstama situacija uzima u obzir poseban kontekst SLAPP-ova.

Izmjena

(22) Trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije, osim ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak. Čak i ako obje stranke imaju domicil u istoj državi članici kao i sud pred kojim je pokrenut postupak, trebalo bi smatrati da stvar ima prekogranične implikacije u druge dvije vrste situacija. Prva je situacija u kojoj je određen čin javnog sudjelovanja koji se odnosi na pitanje od javnog interesa relevantan za **ili pristupačan u**, više država članica, **uključujući na internetu**. To uključuje, na primjer, **činove s prekograničnom prirodom ili dimenzijom, primjerice** javno sudjelovanje u događanjima koja organiziraju institucije Unije, kao što su pojavljivanje na javnim saslušanjima, ili **distribucija velikog broja publikacija, među ostalim u digitalnom okruženju**. **Uključuje i** izjave ili aktivnosti, **uključujući kampanje na društvenim mrežama i medijsku pokrivenost na internetu**, o pitanjima za koja **javnost više od jedne države članice može imati legitiman interes te stoga jesu ili mogu biti** važna za više država članica, kao što su **gospodarske ili političke aktivnosti od prekogranične važnosti**, prekogranično onečišćenje, **prekogranično uživanje ili zloraba temeljnih prava ili sloboda prema pravu EU-a** ili navodi o pranju novca uz moguće prekogranično sudjelovanje. Druga je situacija u kojoj bi

trebalo smatrati da stvar ima prekogranične implikacije kad su tužitelj ili povezani subjekti pokrenuli paralelni ili prethodni sudski postupak protiv istih ili povezanih tuženika u drugoj državi članici. U tim se dvjema vrstama situacija uzima u obzir poseban kontekst SLAPP-ova.

Amandman 17

Prijedlog direktive Uvodna izjava 24.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(24.a) Subjekti koji su uključeni u obranu prava osoba uključenih u javno sudjelovanje imaju mogućnost sudjelovati u postupku kao potpora okrivljeniku.

Amandman 18

Prijedlog direktive Uvodna izjava 26.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(26) Kako bi se tuženiku pružila dodatna zaštitna mjera, trebala bi postojati mogućnost da mu se dodijeli osiguranje za pokrivanje troškova postupka i/ili naknadu štete ako sud smatra, čak i ako tužbeni zahtjev nije očito neosnovan, da postoje elementi koji upućuju na zlouporabu postupka, a izgledi za uspjeh u glavnom postupku nisu veliki. Osiguranje ne podrazumijeva prosudbu o osnovanosti, već služi kao mjera predostrožnosti kojom se osigurava učinkovita provedba konačne odluke kojom se utvrđuje zlouporaba postupka. ***Države članice trebaju odlučiti nalaže li sud osiguranje po službenoj dužnosti ili na zahtjev tuženika.***

(26) Kako bi se tuženiku pružila dodatna zaštitna mjera, trebala bi postojati mogućnost da mu se dodijeli osiguranje za pokrivanje troškova, ***među ostalim troškova*** postupka ***ili pravnog zastupanja*** i/ili naknadu štete ako sud smatra, čak i ako tužbeni zahtjev nije očito neosnovan, da postoje elementi koji upućuju na zlouporabu postupka, a izgledi za uspjeh u glavnom postupku nisu veliki. Osiguranje ne podrazumijeva prosudbu o osnovanosti, već služi kao mjera predostrožnosti kojom se osigurava učinkovita provedba konačne odluke kojom se utvrđuje zlouporaba postupka.

Amandman 19

Prijedlog direktive Uvodna izjava 30.

Tekst koji je predložila Komisija

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije **očito** neosnovana. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da samo treba zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja da tužbeni zahtjev nije **očito** neosnovan kako bi izbjegao rano odbacivanje tužbenog zahtjeva.

Amandman 20

Prijedlog direktive Uvodna izjava 31.

Tekst koji je predložila Komisija

(31) Troškovi bi trebali uključivati sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani. Troškovi pravnog zastupanja koji premašuju iznose utvrđene u zakonskim tablicama naknada ne bi se sami po sebi trebali smatrati pretjeranima. Potpuna naknada štete trebala bi uključivati naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu, kao što su tjelesna i psihološka šteta.

Amandman 21

Prijedlog direktive Uvodna izjava 33.

Izmjena

(30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije neosnovana. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da samo treba zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja da tužbeni zahtjev nije neosnovan **ni zlonamjeran** kako bi izbjegao rano odbacivanje tužbenog zahtjeva.

Izmjena

(31) Troškovi bi trebali uključivati sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani. Troškovi pravnog zastupanja koji premašuju iznose utvrđene u zakonskim tablicama naknada ne bi se sami po sebi trebali smatrati pretjeranima. ***Ako se nacionalnim pravom ne jamči naknada troškova pravnog zastupanja koji nisu utvrđeni tablicama zakonskih naknada, sudu bi trebalo omogućiti da nadoknadi neobuhvaćene troškove dodjelom naknade štete.*** Potpuna naknada štete trebala bi uključivati naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu, kao što su tjelesna i psihološka šteta.

Tekst koji je predložila Komisija

(33) U kontekstu prekograničnih pitanja, važno je prepoznati i mogućnost pokretanja SLAPP-ova iz trećih zemalja usmjerenih na novinare, borce za ljudska prava i druge osobe uključene u javno sudjelovanje koje imaju domicil u Europskoj uniji. One mogu uključivati prekomjernu naknadu štete koja se dosuđuje novinarima *iz EU-a*, borcima za ljudska prava i drugima. Sudski postupci u trećim zemljama složeniji su i skuplji za osobe na koje su usmjereni. Kako bi se zaštitile demokracija i sloboda izražavanja i informiranja u Europskoj uniji te kako bi se izbjeglo ugrožavanje zaštitnih mjera predviđenih ovom Direktivom zbog pokretanja sudskih postupaka u drugim nadležnostima, važno je pružiti mjere zaštite i od *očito* neosnovanih sudskih postupaka i zlonamjernih sudskih postupaka u trećim zemljama.

Amandman 22

Prijedlog direktive Uvodna izjava 34.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(33) U kontekstu prekograničnih pitanja, važno je prepoznati i mogućnost pokretanja SLAPP-ova iz trećih zemalja usmjerenih na novinare, borce za ljudska prava i druge osobe uključene u javno sudjelovanje koje imaju domicil u Europskoj uniji. One mogu uključivati prekomjernu naknadu štete koja se dosuđuje ***osobama uključenim u javno sudjelovanje***, novinarima, borcima za ljudska prava i drugima. Sudski postupci u trećim zemljama složeniji su i skuplji za osobe na koje su usmjereni. Kako bi se zaštitile demokracija i sloboda izražavanja i informiranja u Europskoj uniji te kako bi se izbjeglo ugrožavanje zaštitnih mjera predviđenih ovom Direktivom zbog pokretanja sudskih postupaka u drugim nadležnostima, važno je pružiti mjere zaštite i od neosnovanih sudskih postupaka i zlonamjernih sudskih postupaka u trećim zemljama.

Izmjena

(34.a) Na temelju podataka koje države članice moraju redovito pružati te njihove obvezne suradnje, ovom se Direktivom redovito nadzire status slobode i pluralizma medija te SLAPP-ova, među ostalim s pomoću Brzog odgovora za zaštitu slobode medija koji je ključan za stjecanje ažuriranih podataka i upozorenja koja ističu slučajeve potencijalnog biranja najpovoljnijeg suda među državama članicama. Osim toga, redovito i odgovarajuće prikupljanje podataka u svim državama članicama ključno je u prekograničnom kontekstu kako bi se razvila i podigla razina svijesti o SLAPP-ovima. Države članice trebale bi prikupljati podatke o predmetima

strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja, kao što su broj neosnovanih sudskih postupaka ili postupaka zlouporabe protiv javnog sudjelovanja, broj odbačenih predmeta i podaci o prekograničnim elementima, opis pravne osnove i podaci o javnim radnjama za praćenje takvih slučajeva diljem EU-a i izvješćivanje o njima, uz istodobno poduzimanje mjera kako bi se osigurala zaštita prava uključenih strana, posebno žrtava tih sudskih postupaka.

Amandman 23

Prijedlog direktive Uvodna izjava 35.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(35.a) Države članice trebale bi, u bliskoj suradnji s relevantnim dionicima, uključujući strukovna udruženja, druge socijalne partnere i organizacije civilnog društva, poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se u okviru deontoloških pravila koja uređuju postupanje pravnih stručnjaka i disciplinarnih sankcija za kršenje tih pravila razmotre i uključe odgovarajuće mjere za odvratanje od zlonamjernih tužbi protiv javnog sudjelovanja. Kako bi se spriječila zlouporaba tih mjera i pravila, naglasak bi trebalo staviti na odgovarajuće osposobljavanje i usavršavanje pravnih stručnjaka koji se bave SLAPP-ovima, potpuno uzimajući u obzir ustaljenu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava. To može uključivati poticanje samoregulacije udruženja pravnih stručnjaka i/ili, ako je to u skladu s nacionalnim pravom i uz potpuno poštovanje neovisnosti struke, poduzimanje inicijativa u pogledu zakonodavstva ili zajedničke regulacije.

Amandman 24

Prijedlog direktive Uvodna izjava 39.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(39.a) Slučajevi SLAPP-ova protiv medijskih kuća mogu biti usmjereni na njihovo zatvaranje. Potrebno je predvidjeti poseban alat kako bi se osigurala gospodarska održivost medijskih organizacija koje se suočavaju s takvim slučajevima i njihova sposobnost da se odupru takvim napadima, kao dio osiguravanja okvira povoljnog za medijski pluralizam.

Amandman 25

Prijedlog direktiveUvodna izjava 39.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(39.b) Podatke bi trebalo sustavnije prikupljati i pratiti kako bi se pravilno ocijenila ta pojava i njezin razvoj tijekom vremena, mapiranjem različitih utvrđenih slučajeva, analizom trendova i redovitim izvješćivanjem, objavljivanjem informacija u pristupačnim formatima uz istodobno osiguravanje zaštite temeljnih prava, uključujući pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka.

Amandman 26

Prijedlog direktiveUvodna izjava 39.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(39.c) S obzirom na dubok utjecaj tih SLAPP-ova na živote njihovih potencijalnih meta i probleme s mentalnim zdravljem koji se mogu pojaviti, države članice trebale bi im

pružiti posebnu psihološku potporu.

Amandman 27

Prijedlog direktive

Članak 1. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ovom su Direktivom predviđene mjere zaštite od **očito** neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih i pravnih osoba, posebno novinara i boraca za ljudska prava **jer su uključeni** u javno sudjelovanje.

Izmjena

Ovom su Direktivom predviđene mjere zaštite od neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka u građanskim stvarima, **uključujući građanske parnice u kaznenim slučajevima**, s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih i pravnih osoba, posebno novinara i boraca za ljudska prava **uključenih** u javno sudjelovanje, **uključujući na internetu**.

Amandman 28

Prijedlog direktive

Članak 2. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Ova se Direktiva primjenjuje u **građanskim i trgovačkim stvarima** s prekograničnim implikacijama bez obzira na vrstu suda. Ne odnosi se na **porezne, carinske ili upravne stvari ni** na odgovornost države za djelovanje ili propuste u izvršavanju državne ovlasti (acta iure imperii).

Izmjena

Ova se Direktiva primjenjuje u **svim vrstama postupaka građanske i trgovačke naravi** s prekograničnim implikacijama **koji su pokrenuti ili su se nastavili pred nacionalnim sudom u trenutku njezina stupanja na snagu. Primjenjuje se na postojeće i tekuće optužbe povezane s javnim sudjelovanjem. Direktiva se odnosi na bilo koju vrstu zahtjeva, uključujući privremenu pravnu zaštitu i mjere predostrožnosti, protutužbe ili druge određene vrste pravnih lijekova**, bez obzira na vrstu suda. **To uključuje građanske zahtjeve podnesene u kaznenim postupcima**. Ne odnosi se na **zahtjeve u kojima se poziva na odgovornost države za djelovanje ili propuste u izvršavanju državne ovlasti (acta iure imperii)**.

Amandman 29

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa te pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima. **To uključuje pritužbe, predstavke, upravne ili sudske zahtjeve i sudjelovanje na javnim saslušanjima;**

Izmjena

1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost, **među ostalim u digitalnom okruženju**, koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa te **povezane** pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima, **koje mogu biti posljedica ostvarenja drugih prava i sloboda, uključujući akademsku slobodu, slobodu znanosti, umjetničku slobodu i slobodu kulture. To može uključivati, ali nije ograničeno na, aktivnosti navedene u uvodnoj izjavi 16.**

Amandman 30

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija

2. „pitanje od javnog interesa” znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost to može legitimno zanimati, u područjima kao što su:

Neizmijenjeni tekst sadržan u kompromisnom tekstu

2. „pitanje od javnog interesa” znači svako pitanje koje utječe na javnost u tolikoj mjeri da javnost to može legitimno zanimati, u područjima kao što su:

Amandman 31

Prijedlog direktive

Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka a

Tekst koji je predložila Komisija

(a) javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klima ili ostvarivanje temeljnih prava;

Izmjena

(a) javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klima, **kulturna i društvena raznolikost, potrošačka ili radna prava, obrazovanje, kultura** ili ostvarivanje temeljnih prava **kao što su sloboda izražavanja i informiranja, umjetnička sloboda, sloboda i pluralizam medija,**

nediskriminacija, rodna ravnopravnost i zaštita od nasilja nad ženama;

Amandman 32 Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka d

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(d) navodi o korupciji, prevari ili kriminalitetu;

(d) navodi o korupciji, prevari, **utaji poreza, zlouporabi moći** ili kriminalitetu;

Amandman 33 Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka e

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e) aktivnosti čiji je cilj borba protiv širenja dezinformacija;

(e) **umjetničke, kulturne, znanstvene i istraživačke aktivnosti i** aktivnosti čiji je cilj borba protiv širenja dezinformacija;

Amandman 34 Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka ea (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(e a) zlouporaba ovlasti od strane državnih aktera ili aktera iz EU-a.

Amandman 35

Prijedlog direktive
Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka aa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a a) štetan položaj cilja koji proizlazi iz neravnoteža u financijskim i pravnim resursima;

Amandman 36 Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka ba (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b a) procesne taktike kojima se služi tužitelj, među ostalim u pogledu izbora jurisdikcije i upotrebe taktika odugovlačenja;

Amandman 37 Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka bb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(b b) procesne taktike koje se koriste u zloj vjeri kako bi se ograničila sloboda izražavanja i informiranja s namjerom da se ušutka ili ograniči javni nadzor nad pitanjem od legitimnog javnog interesa;

Amandman 38 Prijedlog direktive Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka c

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje tužitelja ili njegovih zastupnika.

(c) zastrašivanje, uznemiravanje ili prijetnje tužitelja ili njegovih zastupnika **u vezi sa subjektom tužbe;**

Amandman 39

Prijedlog direktive

Članak 4. – stavak 2. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(a) ako je čin javnog sudjelovanja povezan s pitanjem od javnog interesa protiv kojeg je pokrenut postupak pred sudom relevantan za više država članica; **ili**

(a) ako je čin javnog sudjelovanja povezan s pitanjem od javnog interesa protiv kojeg je pokrenut postupak pred sudom relevantan za više država članica **ili zbog prekogranične prirode ili dimenzije samog čina ili zbog interesa koji javnost u različitim državama članicama može pokazati za predmet koji se odnosi na čin; ili**

Amandman 40

Prijedlog direktive

Članak 5. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3. Države članice **moгу predvidjeti** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti.

3. Države članice **predviđaju** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti.

Amandman 41

Prijedlog direktive Članak 7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje **nevladinih organizacija koje** štite ili promiču prava osoba uključenih u javno sudjelovanje u tim sudskim postupcima, ili kao **potpore** tuženiku ili kao **izvora** informacija.

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje **subjekata koji** štite ili promiču prava osoba uključenih u javno sudjelovanje u tim sudskim postupcima, **primjerice nevladinih organizacija, strukovnih ili predstavničkih udruženja, sindikata i drugih kolektivnih tijela koja djeluju u interesu tuženika,** ili kao **potpora** tuženiku ili kao **izvor** informacija **ili mišljenja. Ovom se odredbom ne dovode u pitanje postojeća prava na pravno zastupanje i intervenciju koja su zajamčena pravilima Unije ili nacionalnim pravilima.**

Amandman 42

Prijedlog direktive Članak 8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja ima ovlasti zatražiti od tužitelja osiguranje za troškove **postupka ili** troškove postupka i naknadu štete ako smatra da je takvo osiguranje primjereno u odnosu na elemente koji ukazuju na zlonamjerni sudski postupak.

Izmjena

Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja ima ovlasti zatražiti od tužitelja osiguranje za troškove, **uključujući** troškove postupka, **pravnog zastupanja i povezane troškove** i naknadu štete ako smatra da je takvo osiguranje primjereno u odnosu na elemente koji ukazuju na zlonamjerni sudski postupak.

Amandman 43

Prijedlog direktive Poglavlje III. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija

Rano odbacivanje **očito** neosnovanih sudskih postupaka

Amandman 44

Prijedlog direktive

Članak 9. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, **sudskih postupaka** protiv javnog sudjelovanja **kao očito neosnovanih**.

Amandman 45 Članak 9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Države članice **mogu utvrditi** rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni kako ostvarivanje prava ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško.

Amandman 46

Prijedlog direktive

Članak 12. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije **očito** neosnovan.

Izmjena

Rano odbacivanje neosnovanih sudskih postupaka

Izmjena

1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, **neosnovanih tužbi** protiv javnog sudjelovanja.

Izmjena

2. Države članice **utvrđuju** rokove za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni kako ostvarivanje prava ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško.

Izmjena

Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije neosnovan. **U skladu sa stavkom 1., sud odobrava rano odbacivanje samo ako je tužitelj uspostavio prima facie slučaj za svaki bitan element razloga za podizanje tužbe i ako sud utvrdi da tužba ne sadržava elemente zlonamjernosti.**

Amandman 47

Prijedlog direktive Članak 14. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere da osiguraju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja **može naložiti** da snosi sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani.

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere da osiguraju da se tužitelju koji je pokrenuo zlonamjerni sudski postupak protiv javnog sudjelovanja **naloži** da snosi sve troškove postupka, uključujući ukupne troškove pravnog zastupanja tuženika, osim ako su ti troškovi pretjerani. ***Ta odluka o nadoknadi troškova trebala bi biti automatska značajka sudske odluke u okviru istog postupka koji se odnosi na predmetnu zlonamjernu tužbu. Ako nacionalno pravo ne jamči naknadu troškova pravnog zastupanja koji nisu utvrđeni tablicama zakonskih naknada, sudu bi trebalo omogućiti da nadoknadi takve troškove naknadom štete u skladu s člankom 15.***

Amandman 48

Prijedlog direktive Članak 15. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizička ili pravna osoba koja je pretrpjela štetu zbog zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog sudjelovanja može tražiti i dobiti punu naknadu za tu štetu.

Izmjena

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizička ili pravna osoba koja je pretrpjela štetu zbog zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog sudjelovanja, ***bila ona tjelesna ili psihološka***, može tražiti i dobiti punu naknadu za tu štetu, ***uključujući naknadu za gubitak prihoda, ugleda ili prilika. Kako bi se osiguralo da pristup takvoj naknadi ne bude teret za žrtve i kako bi se izbjeglo ponavljanje negativnog učinka SLAPP-ova na žrtve, preduvjet za dobivanje te naknade ne bi trebao biti podnošenje zasebnog formalnog zahtjeva tuženika, već bi to trebalo biti automatska***

značajka postupka.

Amandman 49

Prijedlog direktive

Članak 17. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice osiguravaju da se priznavanje i izvršenje sudske odluke treće zemlje u sudskim postupcima zbog javnog sudjelovanja fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici odbije kao očito suprotno javnom poretku (*ordre public*) ako bi se taj postupak smatrao **očito** neosnovanim ili štetnim da je pokrenut pred sudovima države članice u kojoj se traži priznavanje ili izvršenje i ako bi ti sudovi primijenili vlastite pravne propise.

Izmjena

Države članice osiguravaju da se priznavanje i izvršenje sudske odluke treće zemlje u sudskim postupcima zbog javnog sudjelovanja fizičke ili pravne osobe s domicilom u državi članici odbije kao očito suprotno javnom poretku (*ordre public*) ako bi se taj postupak smatrao neosnovanim ili štetnim da je pokrenut pred sudovima države članice u kojoj se traži priznavanje ili izvršenje i ako bi ti sudovi primijenili vlastite pravne propise.

Amandman 50

Prijedlog direktive

Članak 21. – stavak 1. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do [**dvije godine** od njezina stupanja na snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Izmjena

Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do [**jedna godina** od njezina stupanja na snagu]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Amandman 51 Prijedlog direktive Članak 21. – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2 a. Države članice trebale bi podupirati informativne kampanje o neosnovanim ili zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja koje bi organizirali, među ostalim, nacionalni subjekti, uključujući

nacionalne institucije za ljudska prava i organizacije civilnog društva.

**Amandman 52 Prijedlog direktive
Članak 21. – stavak 2.b (novi)**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2 b. Države članice, uzimajući u obzir svoje institucionalne aranžmane o pravosudnoj statistici, povjeravaju jednom ili više tijela da uz potpuno poštovanje prava na privatnost i zaštitu podataka budu odgovorna za prikupljanje i objedinjavanje podataka o neosnovanim ili zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja pokrenutima u njihovoj nadležnosti. Države članice trebale bi osigurati da je jedno tijelo odgovorno za koordinaciju informacija i godišnje izvješćivanje Komisije o agregiranim podacima prikupljenima na nacionalnoj razini, počevši od kraja mandata.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Zaštita osoba koje su uključene u sudjelovanje javnosti od očito neutemeljenih sudskih postupaka ili sudskih postupaka u kojima dolazi do zlouporabe („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
Referentni dokumenti	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	JURI 5.5.2022
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	CULT 15.12.2022
Izjavitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Stelios Kouloglou 2.5.2023
Razmatranje u odboru	1.3.2023
Datum usvajanja	25.5.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 22 –: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienaaß, Peter Pollák, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Sabine Verheyen, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, João Albuquerque, Marcel Kolaja, Salima Yenbou
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Alexander Alexandrov Yordanov, Karen Melchior, Eleni Stavrou

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

22	+
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Alexander Alexandrov Yordanov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Eleni Stavrou, Sabine Verheyen, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Karen Melchior, Salima Yenbou
S&D	João Albuquerque, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matic, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienaß

2	-
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Zaštita osoba koje su uključene u sudjelovanje javnosti od očito neutemeljenih sudskih postupaka ili sudskih postupaka u kojima dolazi do zlouporabe („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)		
Referentni dokumenti	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)		
Datum podnošenja EP-u	28.4.2022		
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	JURI 5.5.2022		
Odbori koji daju mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	CULT 15.12.2022	LIBE 5.5.2022	FEMM 15.9.2022
Odbori koji nisu dali mišljenje Datum odluke	FEMM 8.9.2022		
Pridruženi odbori Datum objave na plenarnoj sjednici	LIBE 15.12.2022		
Izvjestitelji Datum imenovanja	Timo Wölken 17.5.2022		
Razmatranje u odboru	27.2.2023	21.3.2023	
Datum usvajanja	27.6.2023		
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	15 1 1	
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Ilana Cicurel, Angel Dzhambazki, Pierre Karleskind, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Timo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos		
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Emil Radev, René Repasi		
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	François Alfonsi, Isabel Carvalhais, Luděk Niedermayer		
Datum podnošenja	29.6.2023		

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

15	+
ECR	Raffaele Stancanelli
PPE	Luděk Niedermayer, Emil Radev, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Ilana Cicurel, Pierre Karleskind, Karen Melchior, Adrián Vázquez Lázara
S&D	Isabel Carvalhais, René Repasi, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Verts/ALE	François Alfonsi, Sergey Lagodinsky

1	-
ID	Gilles Lebreton

1	0
ECR	Angel Dzhambazki

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani